

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 14, '87-'88
Nr. 30, dd. 24 mei 1988
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Didier Wijnants
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38

Gebasisedukeerd

Niet iedereen is zo gefortuneerd dat hij of zij de unief haalt en zelfs afwerkt. Een stukje 'lager' op de onderwijsladder staat de **basisedukatie**: het bijbrengen van die vaardigheden die je essentieel nodig hebt om je op te kunnen stellen als een weerbaar burger. Van Oen tot iets minder Oen. In Leuven loopt zo'n basisedukatieprogramma, en als het even meezit, kan er binnenkort meer geld voor dit nobel streven verwacht worden. Details op pagina 4.

Ad valvas op sofa

Het ging de laatste weken slecht met de ad valvas. Het ziektebeeld evolueerde namelijk naar de gehele annihilatie. Maar gelukkig waren er de gekken van de **Psychologische Kring** om ons toch elke week te verblijden met een sprankje nieuws. Goed, en lekker gek, op pagina 11.

Chè faro senza?

Met pijn in het hart – of wat ligt er anders op die plek? – melden wij u het overlijden van Veto, jaargang 14. Immers, wanneer er niets spektakulairs meer gebeurt is dit het laatste nummer van deze spetterende jaargang. Vooruitdenkend als wij zijn klinkt hier ten lokale al een paar weken de kreet: Veto is dood, lang leve Veto. Jaargang 15 moet immers een parel worden. Aan u de eer. En als er nog twijfels zouden zijn, wat wij ten zeerste betwijfelen, dan neemt onze pagina 9 die zonder twijfel weg. Daar vindt u namelijk alles, of toch een elementaire inleiding tot, over Veto maken.

Veto sprak met Burgemeester Vansina

“Het racisme in Leuven is niet zo erg”

Burgemeester Vansina noemt zichzelf een *self-made-man*. Wat hij aanpakt, mislukt nooit, zegt hij zelf. Z'n levensloop noemt hij eigenaardig. Hij volgde technisch onderwijs en werd later technisch ingenieur. Hij werkte twintig jaar als raadgevend ingenieur aan de universiteit en gaf les aan een industriële hogeschool. In 1956 sukkelde hij in de politiek. Sukkelen noemt hij het, want het was niet zijn oorspronkelijke levensdoel. Hij voelde zich geroepen voor het onderwijs en had nogal wat vooroordelen tegenover de politieke wereld. Op vraag van z'n vader werd hij echter plaatsvervanger bij het toenmalige OCMW, de Commissie voor Openbare Onderstand. Later moest hij effectief zetelen in die functie. Hij bracht het dan vervolgens tot schepen in Kessel-Lo en uiteindelijk werd hij 'de burgemeester' van Leuven.

Vansina: «Bij de aanvang van mijn burgemeesterschap was een van mijn belangrijkste prioriteiten het structuurplan, een uitgestippeld ruimtelijk beleid voor het hele grondgebied. Dat structuurplan omvatte een aantal vaste principes omtrent de structureren van het grondgebied, omtrent de groenzones, de bouwzones, de wandelwegen, het verkeersplan...»

Voor dat verkeersplan is in het begin op heel wat verzet gestoten. Ondertussen vragen de mensen echter zelf om dat verkeersplan verder uit te voeren. We hadden toen namelijk de euvelde moed om de stadskern verkeersvrij – of beter verkeersarm, want verkeersvrij durfden we niet uit te spreken – te willen maken. Daar werd door de bevolking onmiddellijk hevig tegen protesteerd, maar we zijn toen toch begonnen met de Oude Markt. Nu vragen de bewoners van de Grote Markt om ook de straten rond de St. Pieterskerk verkeersvrij te maken. Ze vragen ons nu zelf, wat we hen toen wilden geven. Ze voelen nu zelf aan dat een verkeersvrije kunsthistorische stad een zegen is en dat het stratenpatroon van Leuven niet geschikt is om veel verkeer te verwerken.»

Veto: U betreft de bevolking bij de veranderingen die u wil doorvoeren?

Vansina: «Ja. We hebben toen een info-centrum opgericht, dat gelijktijdig van start is gegaan met de opbouw van het structuurplan. Daar is wel slechts een bepaalde groep van mensen op af gekomen: mensen die bij de veranderingen ofwel eigenbelang ofwel groepsbelang hadden, waren geïnteresseerd. Ruimere bevolkingspraak is daar echter niet tot stand gekomen.»

«Dat is trouwens over het algemeen moeilijk te realiseren. Vooral de grootschaligheid van de fusie heeft het contact met de bevolking verbroken: de bevolking zit z'n mandatarissen veel minder, ze hebben er minder contact mee, ... Hier is dat nog binnen de perken, maar in Antwerpen bijvoorbeeld gebeurt dat op nog veel grotere schaal. Ik heb nooit begrepen dat men zes jaar na de fusies van 1976 nog een fusie tot stand heeft willen brengen in Antwerpen. Alle doelstellingen die minister Michel had met de fusies van 1976 zoals minder belastingen, een beter rendement, een

grotere dienstbaarheid, ... zijn niet verwezenlijkt.»

Belastingbetalers

Veto: *Evalueert u die fusie ook even nadelig voor Leuven?*

Vansina: «Voor de kernstad Leuven heeft de fusie een aantal voordelen meegebracht. In de jaren '20 bedroeg de bevolking van de kernstad ongeveer 50.000 inwoners. Dat aantal is steeds gedaald: de rijke burger is in de milieuvriendelijke randgemeenten van Leuven gaan wonen. Daardoor daalde ook de belastingdraagkracht van de bevolking. De kernstad Leuven bood een aantal diensten aan zoals de stadsschouwburg, de bibliotheek, de brandweer, ... waarvan niet alleen de kernbewoners gebruik maakten, maar ook de bewoners van de randgemeenten. Tegelijkertijd nam het aantal belastingbetalers in de kernstad echter steeds af, wat een zekere onrechtvaardigheid creëerde: inwoners uit de randgemeenten moesten minder belastingen betalen, maar ze konden wel gebruik maken van dezelfde diensten als de mensen uit de binnenstad.»

Veto: *De middenstand klaagt al een tijdje over het gebrek aan parkeerplaatsen in de stad. Hoe denkt u dat op te lossen?*

Vansina: «We hebben sinds kort een hanteren bestaat erin dat we iedereen die een publieke parkeerplaats wil aanleggen een subsidie geven van 175.000 frank. Zeer recent is de nieuwe promotor van de ondergrondse parking ook begonnen met een markstudie over het parkeerprobleem. Wat me daarbij verwonderde was – maar meer kan en mag ik er momenteel niet over kwijt – dat de voorlopige resultaten niet helemaal overeenkomen met de algemene roep die er in de stad is over het parkeerprobleem. Het aantal parkeerplaatsen dat er tekort

DOSSIER HUISVESTING – Nu je al een jaar op dat hok van 2 bij 2 zit: een katern over huisvesting. Bewaren voor volgend jaar, of doorgeven aan dat neefje van je dat Thomistische Wijsbegeerte komt studeren. Hoedamook: een must, van pagina 5 tot en met 8.

Kogel door de Kerk KU Leuven werkt samen met Belgisch Leger

In december van vorig burgerlijk jaar berichtte Veto over de mogelijkheden dat er militair geld uit de SDI-pot (Star Wars) van de USA naar een onderzoeksproject aan onze universiteit zou vloeien. Die kogel lijkt nu door de kerk. Professor Coussement van het Instituut voor Kern- en Stralingsfysika (IKS) zou van de Amerikaanse overheid een bedrag van meer dan tien miljoen frank krijgen voor fundamenteel onderzoek in het domein van de gamma-laser. Het is voor de *omvang* van die aantrekkelijke som dat professor Coussement uiteindelijk bezwaken is. Ondanks felle tegenkantingen vanwege zijn naaste medewerkers, die in een brief aan de academische overheid lucht hebben gegeven aan hun bezwaren. Blijkbaar is de rektor daar niet op ingegaan. Zekerheid daaromtrent hebben we niet. Uit de uitlatingen van de diensten van de Naamsestraat valt niet op te maken of er al ernstig over de zaak is gediscussieerd.

Maar een ongeluk komt nooit alleen. Kort nadat Veto voor het eerst over de affaire Coussement schreef, kwamen wij een tweede project van militaire aard op het spoor, dat in het Limburgs Universitair Centrum (LUC) had moeten lopen. Het contract met het Gentse opto-elektronische bedrijf OIP werd echter nooit volledig uitgevoerd, omdat de betrokken firma in december van vorig jaar failliet ging.

Anderhalf jaar geleden trok professor Coussement op *sabbatical leave* – studieverlof – naar de universiteit van Cincinnati in de Verenigde Staten van Amerika. Coussement hield zich op dat moment bezig met de ontwikkeling van een theoretisch concept dat, wanneer het klopt, zou kunnen ingeschakeld worden in de ontwikkeling van een gamma-laser. Een instrument dat zowel in de medische wereld als op het vlak van de Koude Oorlog enorm veel toepassingen zou hebben. Een gamma-laser zou bijvoorbeeld kunnen gebruikt worden bij het opzetten van het fameuze ruimteschild waar de Amerikanen al een tijdlang loerachtig rond aan het werken zijn. Aan de ontwikkeling van dat schild worden astronomische hopen dollars besteed. Van die pot wou Coussement een graantje meepikken. Hij diende een

project in samen met zijn collega Bouchland van Cincinnati. Alles wijst er nu op dat het onderzoekscontract binnenkort zal getoekend worden. In oktober 1987 vloeg professor Coussement voor de tweede keer dat jaar naar de Verenigde Staten, om er zijn project voor te stellen op het Instituut voor Defensie-analyse in Washington. Hij werd toen ook ontvangen op het Pentagon. Op basis van dat bezoek moest er een beslissing vallen, en die beslissing kwam er in februari van dit jaar. Na een derde reis naar de VS kondigde Coussement op een vergadering met zijn vast personeel het bedrag aan dat hij voor zijn project kon krijgen. Het zou naar schatting om meer dan 10 miljoen frank gaan. In elk geval zou het een contract voor drie jaar betreffen, dat twee mandaten voor bijkomend personeel omvat.

Eén mandaat kost gemiddeld een slordige 1,5 miljoen frank. Eén komma vijf, maal 2, maal 3. De rekening is vlug gemaakt.

Met zijn beslissing om financiële middelen aan te nemen van het Star Wars-project legt Coussement de bezwaren van zowel dertig vaste en voorlopige medewerkers naast zich neer. Hij verbreekt zijn belofte jegens het Wetenschappelijk Personeel die hij in een interview met Veto (nr. 7) had herhaald: «Veel van mijn medewerkers zijn niet zo enthousiast. Het project zal bijgevolg wellicht niet doorgaan. We hebben hier mooie projecten gekregen, begrijpt u? Ik heb geen zin om er nu iets bij te nemen dat de sfeer zou vergiftigen.»

Homo homini lupus

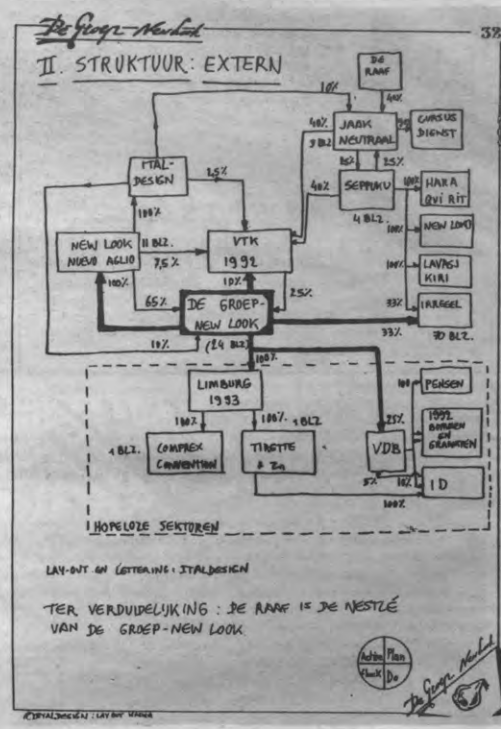
Het beste uit de kringbladen

Bij Romaanse heeft men de gewoonte, de kringbladbesprekingen waarin het *Pyromantie* ten hemel wordt geprezen, aan de valven uit te hangen. Boeremotors doen het even anders: zij nemen het Veto-artikel gewoon over in hun volgende nummer (weer een blad gevuld, welja) en plaatsen er loevend commentaar bij. Ook wij voelen ons geleid door zoveel aandacht.

Onndankbaar zijn wij anders wel, want wij gaan er geen doekjes om winden en stellen meteen dat de nieuwe *Floreat* maar een schrale bedoening blijkt. Zo wat de helft van het nummer wordt opgevolgd door proza in het teken van de (ondertussen voorbijge) verkiezingen: verslagen, vakatures, kandidaturen, statuten van de kring - het is een saai boek geworden. Gelukkig wordt de fout die in het vorige nummer bij de horoskoopreportage werd gemaakt (de Waterman-vrouw was weggevalven) goedge maakt: dit meisje ('met pit! Wie haar voor de eerste maal ziet is meteen weg van haar') wordt uitvoerig in het zonnetje gezet. Veel minder euforisch (om niet te zeggen zwaar pessimistisch) is het artikel met de betekenisvolle titel 'Loont het nog de moeite om aan de KUL te studeren?', waarin de huidige malaise aan de Belgische uniëts wordt jaagt. Floreat sluit de vijfentwintigste jaargang af met een interview met professor Verachtert, de 'schrik van het eerste ingenieursjaar'. Stippen wij hierbij aan dat Verachtert recht voor de raap spreekt: het systeem van paaseksamen bij voorbeeld vindt hij onnozel en dom. En waarom kringbladen (zo ook Floreat) hun interviews plegen te besluiten met het gruwelijke 'hartelijk dank professor voor dit aangename gesprek welke vele studenten met aandacht zullen lezen' is ons nog steeds een raadsel.

Nurken

Ireëel heeft ook een verkiezingsnummer afgeleverd, en dat is het leukste nummer van zijn jaargang geworden, alleen al omdat de lolpogingen aardige stukjes hebben geschreven: niet altijd erg hoogstaand, maar voortdurend grappig, pittig, gevat. *New Look* levert de leukste illustraties (zie afbeelding), *Equipe Cochon* zorgt onder andere voor een kondoom-propagandialopje op de muziek van 'J'aime la vie' en *Orgie Gratuite* drijft de spot met de seksuele frustraties van de ingenieursstudent. 'Hij blijft altijd op zijn kot nurken en als hij het beest wij uithangen, is het blokbeest. Dit komt door een tekort aan vrouwelijk schoon aan onze faculteit, want er is wel een beetje vrouw maar helaas geen schoom.' Loko, zo vervolgen zij, wordt op de beurs uitgebracht, want 'aangzien Loko een rotzooi is, wordt die smeerbel dadelijk door een buitenlander raider opgekocht (...)' Hoewel wij niet willen beweren dat zulk *braaksel* typerend is voor de gemiddelde ingenieursstudent,

moet ons toch van het hart dat wij vrezen dat het hier de zot betreft die al lachend zijn waarheid zegt. En een trieste waarheid, in dit geval.

Ireëel brengt ook nog verslag uit over een enquête over het peterschap bij studentendopen. Uit de cijfers mag blijken dat het peterschap in te veel gevallen een verouderde, verwarde aangelegenheid is die met veel moeite boven water wordt gehouden. Wie niet kan zwemmen verdrinkt op de duur toch.

Fietspomp

Niet minder dan schandalig noemen wij het feit dat wij nog altijd een uit februari daterende *Balans* in ons bezit hebben. Dat was de tijd dat Veto door Spijker werd geïnterviewd, en *Balans* alludeert daar dan ook een aantal keren op. Daarbij menen wij toch te kunnen besluiten, dat zij Veto een warmer hart toedragen dan Spijker. Waarom zou *Balans* dan niet de 'lovendste kritieken' wachten in onze kolommen?

Balans blijft een zeer degelijk kringblad. Het is zorgvuldig uitgebouwd, er wordt hard aan gewerkt (wat lang niet van alle kringbladen kan gezegd worden) en de lay-out is OK. Doorn in het oog blijft ons evenwel het massaal kopiëren van Kamagurka- en Zaktekeningen. *De Valk Privé* maakt wat dat betreft veel goed: hier levert *Balans*

zowaar eigen (en leuke) humor af. Herbots wordt drie keer geïnterviewd, men steekt de draak met de geflopte Vismarktefeesten en Blaupani krijgt nog een verdiende veeg uit de pan omdat bij een interview in een vorige *Balans* bleek dat hij Jan Clement, de VRG-preses, niet kende.

Artikelen zijn er ook nog. Een greep uit het aanbod: 'Het fietspomparrést', over de studenten die vorig jaar het rektorat wilden 'opblazen' en 'Slechts een werkdag' over de staking in verband met de zaterdaglessen. Daarnaast lezen wij nog goede interviews met Filip Voets ('Jurist in mediaalend') en professor Cousy De Balansredactie is de mening toegedaan dat zij met dit nummer het niveau van vorig jaar evenaart. Zelfs als het volgend jaar iets minder wordt, hebben wij geen reden tot klagen.

Armoe

Hoe anders denken wij over *Palfijn*, het kringblad van Medica. Deze grote kring is er namelijk in geslaagd dit jaar één (1) nummer van ocharme 27 bladzijden uit te brengen. Het editoriaal stelt dat de 'publieke belangstelling om *Palfijn* gestalte te geven eerder gering was'.

Palfijn kan misschien best als 'slechte *Balans*' worden omschreven. Beide bladen zijn het produkt van grote kringen, verschijnen op hetzelfde formaat en worden technisch op dezelfde manier gerealiseerd. De buitenkant van *Palfijn* is niet mis, maar verder houdt de vergelijking met *Balans* geen steek meer: binnin is het armoe troef. De redactie omschrijft de toon van het blad als 'neutraal'. Wij zouden dit veeleer noemen: saai en ongeïnspireerd.

De onderwerpen zijn zo kwaad nog niet. Zo wordt gepleit voor een bijkomende wetenschappelijke opleiding voor geneesheren (die de neiging schijnen te hebben, wetenschappers neubijgend te bekijken). Er wordt nogal wat geïnterviewd: Wynen mag nog eens een keer zijn alomtekende mening tentoon spreiden en op de ziekenfondsen spuwen, en met professor Buyse wordt gepraat over psychiatrie. Interessant is het gesprek met voorzitter van Artsen Zonder Grenzen De Meyere, hoewel stof als dit beter tot zijn recht komt in een informatief artikel: de vragen zijn immers te vaak gericht op 'weetjes' en geven nagenoeg nooit naar iets diepers. *Palfijn* is een gemiste kans.

Johan Reyniers

LEZERS BRIEVEN

Schuld

Na de verontschuldiging van Kringraad hielden we graag ook de verontschuldiging voor de verontschuldiging gezien, gezien verontschuldiging schuld inhoudt en de enige schuld van de studenten zijn die verontschuldiging betreft.

Rudy Van Eeckhout
Jo Discart

Eksamenen

Aangaande uw artikel "weinig garanties..." maakte ik als "landbouwer" graag de volgende opmerkingen: Uw "week" per examen voor de kandidaturen is weliswaar zeer hoopgevend, doch niet reëel wat betreft de tweede kandidatuur. Ook hier kampen wij met een 2 à 3-tal examens per week. Op zich is dit ook te doen, was het niet dat het woordje "blokkerlof" door onze profen niet gekend is. Zo is er de 27e mei nog enkele

uren college voorzien terwijl men de 30e mei al op 't examen natuurkunde wordt verwacht...

Steven Bartels

Chemika, de kring van de studenten Scheikunde, meldt u met pijn in het hart het overlijden van

Marc Degrauwe

25-9-62 - 9-5-88

Lid en oud-preses ('85-'86)

Kringverkiezingen

Toch Katechetika

Het wordt traditie bij de godsdienstwetenschappers dat men weinig of geen kringkoördinatoren vindt die de kringwerking schragen. De twee vorige jaren was er telkens één kandidatenkopp. Dit jaar zag niemand het zitten. De kringverkiezingen werden twee keer uitgesteld, zonder resultaat echter. Nochtans werd dit jaar tijd noch moeite gespaard om de studenten te sensibiliseren rond de kringwerking van volgend jaar.

Zo startte men onmiddellijk na de paasvakantie met twee weken vol informatie en ontspanning, allemaal in het teken van de toekomstige kringwerking. Alle jaren werden afgegeven met een animatieprogramma dat de diverse kringfuncties voorstelde. Tientallen T-shirts (zonder reclame!) met de tekst "Katechika bestaat, God heeft het bewezen" werden aan de man gebracht. Daarenboven werd een fakbarmaalijng ingericht waar geëngageerden tijdens een rustige babbel hun ambities voor het volgende akademiejaar konden vastleggen.

Helemaal zonder resultaat waren deze inspanningen nu ook weer niet. Voor bijna alle functies (POC, Kringraad, Sociale Raad, Fakbar, ...) werden ver-

antwoordelijke gevonden. Alleen voor de kursusdienst en koördinatorfunctie bleken er geen kandidaten op te duiden.

De huidige koördinatoren hebben wel enkele verklaringen voor de huidige malaise. Zo zijn er de laatste jaren steeds minder studenten op godsdienstwetenschappen, terwijl het aantal kringfuncties *status quo* blijft. Ook heeft men de indruk dat de studenten tegenwoordig meer moeten of willen blokken. Maar de belangrijkste reden is wel dat men in godsdienstwetenschappen vanaf volgend jaar de tesis moet klaarhebben in tweede licentie, waardoor nu de klassieke kandidaten uit eerste licentie achterwege blijven.

Deus ex machina

Wat de huidige kringverantwoordelijke nog het meest op de lever ligt, is dat er bijna niemand nog echt verantwoordelijkheid durft nemen. Of dit te maken heeft met de vele moeilijkheden waar de kring dit jaar mee te kampen had werd ons niet bevestigd. Feit is wel dat de taak van de beide pressen dit jaar extra verzwaard werd door de *Roze-Drempel-affaire* die wekenlang voorwerp van discussie was in de kring. Vrijblijvende inzet is er dus genoeg, maar voor de verantwoordelijke taken wordt b. d. dankt.

Op het presidium van maandag laatstleden werd beslist om voorlopig verder te werken met een beperkt comité van een viertal mensen. Begin volgend akademiejaar wordt er uitgekeken naar nieuwe kandidaten en komen er eventueel verkiezingen.

Ondertussen wordt men rozenhoedje geboden voor het voortbestaan van de kring.

Geert Dhont

NIEUWE PLOEG VOOR BIOS

De Kringverkiezingen voor Bios hebben niet veel spektakel te bieden: er zijn geen stunts, debatten of konkurrende bierfestijnen. Bij Bios wordt het nieuwe presidium samengesteld door verkozen *individuen*. Zo waren er dit jaar zes kandidaten voor zes verschillende functies: Dirk Dom (preses), Christine Van Hoof (vice-preses Dierkunde), Robrecht Tisaert (vice-preses Plantkunde), Inge Vandenberg (afgevaardigde Sociale Raad), Hilde Hacour (Sportraad) en Koen Mol (kantoor, voor de kantussen). Zij vlogen mekaar dus niet in de haren.

De verkiezing viel verliep onder het motto: als de student niet naar de stembus komt, komen de stembriefjes naar de student. De formulieren

werden in de verschillende jaren uitgedeeled en iedere student Biologie kon zo per kandidaat zijn voor- of tegengestem (eventueel een onthouding) uitbrengen. Resultaat: positief over de hele lijn.

Alle medewerkers van de nieuwe ploeg hebben reeds één of twee jaar kringwerking meegemaakt. Kontinuiteit is dus verzekerd. Maar de eerste opdracht van het presidium is nu het opvullen van de overblijvende taken. Daarvoor moeten mensen uit de huidige kandidaturen warm gemaakt worden. Verder is het vooral afwachten, want van een programma is voorlopig nog geen sprake, al werden er reeds suggesties gedaan voor mogelijke hervormingen. □

Veto, jaargang 14 nr. 30 dd. 24 mei 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofredactie: Geert Coene

Redaktiebestuur: Didier Wijnants

Redactie: Lode Desmet, Filip Dutoit, Erik Paredis, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Muylem

Doka: Geert Coene, Hendrik Delagrane, Erik Paredis, Ludwig Poppe, Jeroen Revalk, Didier Wijnants

Lay-out en vormgeving: Geert Coene, Luc Frengen, Luc Janssens, Benoit Lannoo, Erik Paredis, Walter Pauli, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Muylem, Didier Wijnants, Herwig Willaert Medewerkers: Peter Bruegelmans, Lut De Boel, Geert Dhont, Hendrik Delagrane, Benoit Lannoo, Walter Pauli, Herwig Willaert

Eindredactie: Koen Van Muylem

Opplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Inschrijvingsgelden

Het groeit hen toch op de rug

W e schrijven half mei, en de heren academici vinden de tijd weer rijp voor maatregelen die de universitaire kas zouden kunnen spijzen. Studentenprotest tegen financiële adrelingen is in deze (pre-)blokperiode immers niet echt meer aan de orde. Vorige week kon je dan ook in Veto lezen dat de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir, een overlegorgaan bestaand uit Vlaamse rektoren) van plan is het *inschrijvingsgeld* te verhogen met gemiddeld 300 fr. Voor driehonderd frank kan je drie of vier keer in Alma eten en dan is het óók op, natuurlijk. Maar de hogere beleidsorganen aan de KU Leuven en andere universiteiten lijken die politiek van de geleidelijke, op korte termijn nauwelijks voelbare stijging bewust te prefereren boven het vroegere systeem van de forse, ver uit elkaar liggende verhogingen, die vanzelfsprekend op veel meer tegenstand van studenten zijde stoten. Een duidelijke *principiële stellingname* rond inschrijvingsgeld hebben ze aan deze universiteit blijkbaar een beetje uit het oog verloren. Een onderzoek.

Jaren geleden draaiden de unieffs soepel zonder van hogerhand opgelegd inschrijvingsgeld; ze vroegen in het begin van het akademiejaar alleen een soort van dekking van de administratieve onkosten, inschrijving op de rol met andere woorden. Tot de toenmalige bevoegde ministers Claes en Hurez in '71-'72, eens uit de overvloedseuforie van de jaren 60, op het idee kwamen een algemeen inschrijvingsgeld voor de verschillende Vlaamse instellingen in te voeren, onder andere om de onderlinge concurrentie tegen te gaan. De universiteiten kregen nu immers een inschrijvingsgeld 'opgelegd': 5000 fr. voor niet-beursstudenten en 1650 fr. voor beursstudenten.

De basis was gelegd. Vanuit die gemeenschappelijke faktor kon men na een tijdje immers ook aan verhogingen beginnen denken. Nochtans vielen er ook wel stevige uitspraken in de tegenovergestelde richting te noteren. In een persbericht uit '78, het moment waarop wordt overgegaan tot verdubbeling van de oorspronkelijke bedragen, protesteert de VUB "tegen de beknotting van de werkingstoelagen en klaagt ze de voorgenomen verhoging van de inschrijvingsgelden aan als duidelijke aanslag op de democratisering van het hoger onderwijs". In datzelfde jaar richt de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) aan eerste minister Leo Tindemans een motie waarin ze "het betreurt dat de overheid geen samenhangend universitair beleid heeft. Ze stelt bovendien vast dat de democratisering van de toegang tot het universitair onderwijs momenteel een zekere stilstand ondervindt door de economische crisis en de ongunstige tewerkstellingsprospectieven. Verhoging van de inschrijvingsgelden zal deze situatie aanzienlijk verergeren." De Vlir

pleitte zelfs tegen inschrijvingsgeld als de afbraak van het principe van het kosteloos onderwijs. Bovendien lost het volgens de raad de economische crisis helemaal niet op en lijdt de universitaire tewerkstelling er duidelijk onder. In diezelfde zoektocht naar geld bekende de overheid immers even stevig in de werkingstoelagen van de unief en de personeelsituatie.

Beurs

Ook toenmalig KUL-rector De Somer leek ernstig begaan met de eerder sociale problematiek aan zijn en andere universiteiten: "Ik vind dit een afbraak van de sociale verworvenheden in België, waar het onderwijs toch altijd gratis is geweest. Ik denk dat er tendenzen zijn voor een nog grotere verhoging van het inschrijvingsgeld. In een paar jaar tijd heeft men twee keer verhoogd. Nu zet men een eerste stap. Volgend jaar kan men 20.000 vragen en het jaar erna 30.000. Men kan zo omhoog gaan."

Eenzelfde kritische houding namen de hogere instanties aan ten opzichte van het studiebeurzen- en studietoelagenstelsel. De Somer bijvoorbeeld was van mening dat de beursstudenten en de groep er juist boven niet zeer verschillen op het vlak van financiële mogelijkheden, en dat de verhoging voor hen dus zeer zwaar aankwam. Volgens de Hoge Raad voor Studietoelagen was het nogal absurd een slecht studiebeurzenstelsel toch als basis voor een gedifferentieerde verhoging te gebruiken. In de motie van de Vlir stond te lezen: "Gezien de inkomensgrenzen voor studietoelagen erg laag liggen, vooral voor kleinere gezinnen, zal deze verhoging ook jongeren uit de matig begoede middens zwaar treffen."

DE AULA MAXIMA, alias Aula Piet De Somer, begint stilaan vorm te krijgen. Afgelopen week werd de fraaie pyramidale dakconstructie erop geplaatst. Volgens architect Paul Van Aerschoot verloopt alles volgens plan: de ruwbouw moet klaar zijn tegen het bouwverlof (november-december) zodat men vanaf dan aan de inrichting kan werken. In oktober 1989 zou men de Aula in gebruik kunnen nemen. Het zou in elk geval een oplossing bieden voor het overbevolkingsprobleem in de faculteiten Economie en Rechten. (Foto Didier Wijnants)

Nochtans is de houding van de academische overheden tegenover financiering van het onderwijs altijd ambig geweest, ondanks de sterke uitspraken. Die dienden immers ook voor het zoethouden van de studenten. In '78 kozen de meeste universiteiten voor een zachte opstelling tegenover de regering. De Vlir weigerde 'akties' die niet strookten met het ambt en met het goed verloop van eksamen en deliberaties. Wél zou men de administratieve medewerking beperken tot het strikt wettelijk bepaalde, om dan toch het ongenoegen te uiten.

De huidige academische overheid handelt ongeveer op dezelfde manier. Tijdens de studentenakties van vorig akademiejaar onderschreef de Leuvense Raad voor Studentenvoorzieningen (RVS) - de instantie die de sociale sektor aan de universiteit beheert - uiteindelijk de studentententoonstelling rond inschrijvingsgeld, sprak ze zich dus tegen de verhoging ervan uit. In een tekst van de Akademische Raad (het hoogste beleidsorgaan met studententevredenwoordigheid aan deze universiteit) van vorig akademiejaar, ondertekend door rektor Dillemans, staat te lezen dat de *regeringsmaatregelen* in '86 een verhoging van de inschrijvingsgelden met 30% hebben toegevoegd. Hiermee schoof men de verantwoordelijkheid volledig in de schoenen van de regering. De volgende zondag toonde diezelfde rektor Dillemans zich in een televisiedebat overigens niet bijster opgetogen over het gevoerde regeringsbeleid.

Verder in de tekst van Akademische Raad luidt het dan weer dat de maat-

regelen eigenlijk gewoon de evolutie van de index volgden. Sinds '78 waren de inschrijvingsgelden immers niet meer 'aangepast'. Op het feit dat de *studietoelagen* van de Vlaamse Gemeenschap óók niet geïndexeerd werden, reageert de tekst alleen door "er nog eens op aan te dringen dat dat wél zou gebeuren".

Plooi

De uiteindelijke drijfveer van deze en andere universitaire instellingen blijkt uit het besluit van de tien jaar oude maar nog even actuele Vlir-motie: "Die verdere aftakeling (van het universitair onderwijs, nvd) kan geenszins de belangen van het land dienen, noch zal ze het nieuwe industrieel beleid, noch een economisch herstel bevorderen. Ze is strijdig met elke technologische, economische, sociale en culturele ontplooiing." Uit de tekst komt duidelijk naar voren dat *economische overwegingen* veruit het belangrijkste zijn.

Inschrijvingsgeld wordt ook aan de KUL niet principieel afgekeurd op basis van het feit dat studeren een mensenrecht is en niet zou mogen afhangen van de financiële situatie van de betrokkenen; men zwaait dan immers met het argument dat de inschrijvingsgelden uiteindelijk toch naar de student gaan. Volgens de academische overheid gaat alles wat maar los of vast met de unief te maken heeft 'naar de student toe'. Wat soms een loopje met de waarheid is.

Quo vadis

"Naar de student toe" is immers een vaag begrip. Vóór vorig jaar werden de inschrijvingsgelden gedeeltelijk in het geaffekteerd patrimonium van de universiteit gestopt; geld waarvan men op voorhand bepaalt waarvoor het zal dienen, bijvoorbeeld voor aggregatie. Sinds '87 heeft men bij wet het onderscheid tussen geaffekteerd en niet-geaffekteerd patrimonium opgeheven. Vanaf nu kan de KUL met al deze gelden ongeveer doen wat ze wil. Dit geld verdwijnt voor een groot stuk in een amalgaam van postjes en posten, v. a. onder zelfs zitpenningen en de bijkomende pensioenkassen vallen. De link met de studenten is hier ver te zoeken.

Maar ook de eeuwig in geldnood verkerende sociale sektor, aan onze unief in de vorm van de Raad voor Studentenvoorzieningen, staat natuurlijk altijd klaar om een graantje mee te pikken. Sinds vorig akademiejaar ontvangt RVS het bedrag dat de verhoging van de inschrijvingsgelden oplevert. Dan wordt het al moeilijk zich te wagen aan principiële uitspraken tegen die verhogingen, ook al is dat financiering van de sociale sektor door de studenten zelf.

Koen

Nochtans is het niet aan de universiteiten via het patrimonium de taak van de regering over te nemen. Het behoort nu eenmaal tot de plicht van de overheid in dit land genoeg middelen beschikbaar te

stellen om *democratisch* onderwijs te ontwikkelen en in stand te houden. Vorig akademiejaar heeft toenmalig onderwijsminister Daniël Coens de fundamenteel verkeerde beslissing genomen het bepalen van het inschrijvingsgeld over te laten aan de universiteiten zelf, evenwel met de niet bijster verregaande beperking van 'geen grotere verhoging dan het dubbele van het oude inschrijvingsgeld'.

Zo slaagt een minister erin de universiteiten op te zadelen met een netelige kwestie, die ze dan zelf ook maar doorschuiven naar de lagere echelons (RvS en de hele sociale sektor) en uiteindelijk naar de studenten. En dan blijft men op regeringsniveau zwaaien met het argument dat de universiteiten, die toch maar een 10% van het onderwijs uitmaken, met méér dan 10% onderwijsdelen gaan lopen. Tegen die stelling kunnen dan net zo goed een paar *economische* argumenten opgevoerd worden; er is daar het duur maar 'voor de toekomst van het land' onmisbaar wetenschappelijk onderzoek, er is daar de roep om hooggeschoolde krachten.

Maar op een bepaald moment zijn de economische overwegingen dus plots niet meer aan de orde, bijvoorbeeld wat de hogere genoemde logische indexatie van de studiebeurzen betreft. Ook wordt onderwijs belangrijk voor de industriële en economische ontwikkeling van het land genoemd, maar ondertussen houdt men het aantal studenten en dus de kostprijs zo laag mogelijk en wordt er op een zuiver financiële basis geselecteerd.

Fundamentele keuzes zijn natuurlijk niet gemakkelijk. Dan moet gedacht worden aan koppeling van de studietoelagen aan de evolutie van de kosten van het levensonderhoud. Als men het spel eerlijk wil spelen houdt men bovendien de problematiek niet beperkt tot de universiteiten alleen, maar worden ook de Hobu-scholen (Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit) in de discussies betrokken. Wie weet komen we dan tot principesverklaringen die ook terug te vinden zijn in de *concrete* uitvoering van de beleidslijn. Dan duiken zelfs vreemde termen op in de aard van 'studietoelagen', 'hervreeding op fiscaal vlak', 'belastingfraude' en dergelijke. Het is nog steeds aan de studenten de beleidsinstanties gewegzig te maken in dat ietwat breiendend vocabularium...

Lut De Boel

EEN JAAR TESISJAREN

Bij het begin van dit akademiejaar wachtte heel wat licentiestudenten een pijnlijke verrassing: het tesisjaar werd afgeschaft. Het Bureau van de Akademische Raad (BAR) had zich namelijk voorgenomen "de inschrijvingen in de bijzondere modaliteit bis-zonder-lesvolgen te beperken."

Inschrijven als bis-zonder-lesvolgen moest voortaan van de regeling binnen of toelating van de faculteit afhangen. Om dat vlot te laten verlopen, had het BAR de faculteiten aanbevolen overgangsmaatregelen uit te werken.

Op de Akademische Raad van begin mei werd het probleem door rektor Dillemans nog eens aangekaart. In een aantal faculteiten worden er geen tentamen gemaakt, of lopen de studenten bij het maken van de verhandeling geen noemenswaardige vertraging op, en stelt zich dus geen probleem. Andere faculteiten hebben overgangsmaatregelen uitgewerkt die het bis-zonder-lesvolgen nog een paar jaar mogelijk maken. In een paar faculteiten zou het bissen zonder les volgen vanaf volgend akademiejaar erg uitzonderlijk moeten worden, en

een individuele toelating van de faculteit vereisen. Ter compensatie zou de tesisbegeleiding er worden verbeterd, en zou de uitzonderingsprocedure worden vastgelegd. Twee faculteiten tenslotte werkten dit jaar geen overgangsregeling uit.

Die op het eerste zicht erg wanoderlijke toestand wou Dillemans saneren. Hij stelde voor het bissen zonder lesvolgen volgend jaar voor tesisstudenten mogelijk te maken, maar tegelijkertijd aan de faculteiten die een snellere overgang wensden of een betere tesisbegeleiding kunnen garanderen, de mogelijkheid te laten de modaliteit bis-zonder-lesvolgen toch aan een individuele toelating van de faculteit te verbinden. Vanaf het akademiejaar 1989-90 zou het bissen zonder les volgen voor tesisstudenten dan definitief een individuele toelating vereisen.

Op die manier werd de grote verscheidenheid tussen de faculteiten evenwel niet afgebouwd, integendeel bevestigd. Bovendien riep de rektor een fundamentele ongelijkheid tussen studenten van verschillende faculteiten in het leven: een tesisstudent van bijvoorbeeld Economische Weten-

schappen betaalt geen inschrijvingsgeld, terwijl zijn collega van zeg maar L & W aan diezelfde inschrijvingsbalie een briefje van zijn dekaan bij moet hebben, of de volle pot kan betalen. Want L & W maakt zich sterk dat hard aan de tesisbegeleiding wordt gevestigd, en wil bovendien natuurlijk "een snelle overgang" forseren, om een paar subsidieerbare studenten meer te bemachtigen.

Zo zijn we na een jaar aan het lijntje gehouden te zijn opnieuw bij het startpunt van de discussie. Op Akademische Raad werd het voorstel van de rektor wel gewijzigd in die zin dat elke bis-zonder-lesvolgen volgend jaar al een individuele toestemming van zijn faculteit aan de inschrijvingsbalie moet voorleggen. Maar het spreekt voor zich dat bepaalde faculteiten die toelating erg vlot zullen geven, terwijl andere er alle baat bij hebben zoveel mogelijk *betalende*, en dus *subsidieerbare* tesisstudenten te hebben. En nu de ware bedoelingen van dit jaar tesisjaar-discussie opnieuw aan de oppervlakte komen, is het erg moeilijk de vage beloftes over betere tesisbegeleiding erg hoopvol tegemoet te zien. (BL)

WERREK

Er is nog steeds werk in de 's Meiersstraat 5. Wat had u gedacht van de vakature van Algemeen Beheerder. Niet te vermelden. Niet zoals die van vrijgestelde bij Kringraad.

Meer details in de Veto van net na de paasvakanties, nummer 25; zeggen ze hier. □

Klapstuk 89

Fotokopieermachines

Het Stuc wordt duidelijk neo-fascistisch. Stoere arische meiden brengen de Hitlergroet aan hun nieuwe Führer Verberg. We zwijgen nog over de hakenkruisjes. Op Bruno's bevel: applaus. Klap klap klap klap.

(Foto archief)

4 vervolg van p.1

Na Klapstuk 83 is men definitief afgestapt van het idee dat het festival een *staalkaart* van de moderne dans moest brengen. Verberg is dan ook niet in elk mogelijk land op zoek gegaan naar het typerende ervan. De norm is kwaliteit. In Oostenrijk bijvoorbeeld valt volgens Verberg niets te beleven op het gebied van moderne dans. Oostenrijk zal dan ook niet vertegenwoordigd zijn.

Voorlopig plant Verberg ook geen Amerikanen. Al het interessante werk uit de VS (denk aan Trisha Brown) is op het vorige Klapstuk te zien geweest. De New Yorkse danswereld schijnt momenteel zo'n beetje in crisis te verkeren.

Japanezen zullen wel van de partij zijn. Het Klapstuk raakte geboed door Japan. Als hier vandaag, op het gebied van de economie, zo vaak naar Japan wordt verwezen, wat is daar dan

WERK

Omdat Veto zich de pretentie heeft aangematend het volgende Klapstuk zeer uitgebreid te kunnen verslaan, hebben wij nog altijd veel mensen nodig die ons daarbij willen helpen. Je hoeft er heus geen expert in de moderne dans voor te zijn. Hoewel een klein beetje bagage natuurlijk altijd best meegenomen is. Enige vereiste: open staan voor dans. Zin? Geef ons een seintje of loop eens binnen. □

artistiek aan de hand? Verberg ging op prospectie naar Japan, maar kwam van een kale reis terug. "Waar de Japanezen dans nu mee bezig is, dat is bij ons al een paar jaar voorbij. Bovendien is de notie van creativiteit, de eis dat je iets nieuws moet brengen, daar bijna niet aanwezig. De Japanners zijn niet voor niets nummer één in het maken van fotokopieermachines. Ook de dansers kopiëren elkaars werk." Dat er uiteindelijk toch nog een Japanse groep komt, ligt aan de uitzonderlijke positie van Šaburo Teshigahara. Volgens Verberg zijn bovengenoemde kenmerken niet op hem van toepassing.

Dit is Belgisch

Het Klapstuk wil veel werk van eigen bodem brengen: vier of vijf producties. Eén daarvan is Karlon Fonteyn, die twee weken een behoorlijke *Bei mir bist du schön* afleverde. Anne Teresa De Keersmaecker zal ook van de partij zijn. Alain Platel brengt een productie in opdracht van het Klapstuk. Wie we niet zullen zien is Wim Vandekeybus. Verberg: "Ik programmeer dat werk van eigen bodem niet uit chauvinisme of zo. Als ik in Duitsland een festival zou programmeren, dan zou ik evenveel

Belgisch werk doen. Het is nu eenmaal zo dat de dans hier op een internationaal nivo staat. In het buitenland wordt vaak gezegd: als je moderne dans wil zien, dan moet je naar Brussel gaan." Daarbij kun je wel de bedenking maken, dat misschien ook de druk van stichtende instanties, zoals het Festival van Vlaanderen, bepalend is voor het grote aantal Belgische gezelschappen. Belgische dans is (onder andere) in die zin interessant, dat er meer en meer met amateurs wordt gewerkt. Platel en Fonteyn zijn daar voorbeelden van.

Wie ook in het zonnetje wordt gezet, is de Fransman Jean François Duroure. Op het vorige Klapstuk was hij nog samen met zijn vrouw, Mathilde Monnier. Ondertussen zijn ze gescheiden, en ook artistiek een verschillende weg opgegaan. Verberg valt voor Duroure. Op het Klapstuk mag hij drie keer aantreden. Hij krijgt in die mate carte blanche, dat zijn laatste productie nog niet af is. Naast Duroure komt er nog een andere Franse productie. Er ligt nog geen Duits of Brits werk vast. Wel zal er minstens één Spaans gezelschap aantreden.

Het Klapstuk heeft ook nog wat voor jong talent in petto. Het project heet (voorlopig) *Lijn 9*. Dat staat voor een buslijn. Het publiek zal negen Leuvense lokaties bezoeken die architectonisch interessant zijn. Op elk van die plaatsen zal een jonge kunstenaar een korte voorstelling, van ongeveer een kwartier, brengen. De kunstenaars wordt gevraagd in te spelen op de ruimte die ze toegewezen krijgen. Het gaat hier niet enkel om choreografen. Men denkt ook aan een vijftal beeldende kunstenaars en musici.

Johan Reyniers

Het Klapstuk is nog altijd op zoek naar vrijwilligers die een handje willen toekennen tijdens de festivalperiode, in ruil voor vrijkaarten. Voor het Japanse lulk vraagt men nog kenners van het Japans, voor de opvang van gasten. En wie een kamer op overschot heeft, die mag ook een seintje geven. Bellen naar ☎ 22.95.50.

KLAPSTUK 89

Ik ben (nog) geen lid van het Stuc, maar wil toch de folder met het volledige programma van Klapstuk 89 in september op volgend adres toegestuurd krijgen.

naam
 straat nr
 postnr gem

-Advertentie

HET LIEVE GELD

Erg kwispig was Verberg met zijn informatie over het Klapstuk wel niet. Het festival is niet alleen maar een kwestie van artistieke, er komt ook heel wat geld bij kijken. Verbergs eigenlijke programmatie ligt al een tijdje *min* of *meer* vast. Hij weet echter nog niet over hoeveel geld hij precies zal kunnen beschikken. Als hij minder krijgt dan voorzien, dan zullen er (geplande) voorstellingen moeten wegvallen.

Staf

Verberg heeft 10,5 miljoen frank nodig. 6,5 miljoen daarvan gaat naar de artiesten, en alles wat daar mee samenhangt: honoraria, transportkosten, hotelkosten, enzovoort. De resterende 4 miljoen is de 'niet-artistieke' kant van de begroting. Eén miljoen is voor de techniek bestemd: bij het Klapstuk hoort een gigantische technische infrastructuur. Er moet licht zijn, muziek, de dansers dansen op podia. Administratie en prospectie, en promotie zouden ook elk een miljoenje kunnen gebruiken. Onder promotie vallen bijvoorbeeld het programmaboek, en de affiche. Die is dit keer van de hand van Johan Grimont. Hij ontwierp eerder al de affiche voor Emma.

Het Klapstuk heeft ook een miljoen

frank nodig voor de personeelskosten. Er moet een legerje professionele technici betaald worden. Eén personeelslid, Bruno Verberg zelf, staat twee jaar lang (dus gedurende de hele voorbereidingsstijf en het festival zelf) op de loonlijst. Sinds april '89 is ook Ilse Duvivier 'staf' medewerker.

Het Klapstuk is uit het Stuc gegroeid. Om financiële redenen werd het een aparte vzw na de editie van 1985. In de praktijk verlenen Klapstuk en Stuc elkaar allerlei hand- en spandiensten. Verberg droeg een steentje bij tot de Stucwerking dit seizoen. In de festivalperiode ligt het Stuc helemaal plat. Alle Stucmedewerkers, één personeelslid uitgezonderd, zetten zich dan helemaal voor het Klapstuk in.

Maar met dat personeelsbestand alleen komt men er niet. Het Klapstuk heeft ook nog een legioen niet-betaalde medewerkers, vrijwilligers dus, achter zich. Die staan onder andere voor de promotie in.

Bas

Waar moet die 10,5 miljoen frank vandaan komen? Verberg geeft de grote lijnen aan. 25% van het geld moet uit de ticketverkoop kunnen worden gepuurd. Daarvoor moeten

in totaal 11.000 mensen naar de voorstellingen komen kijken. Uitgaande van de cijfers van Klapstuk 87, zou dat geen probleem mogen zijn.

De helft van de lieve centen wil men uit toelagen bij elkaar sprokkelen. Verberg rekent op een "serieuze toelage" van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Bij het vorige festival viel er 3,5 miljoen van de kar. Het Klapstuk heeft nu eigenlijk 6 miljoen nodig. Hoewel ze die wel niet zullen krijgen, zit er toch een verhoging in: Verberg rekent op zo'n 4,5 miljoen. Het geld laat echter op zich wachten, want de begroting van de Vlaamse Regering is nog altijd niet gestemd. Dat is men overigens wel gewend. Het precieze bedrag van de toelage voor 1988 raakte pas officieel bekend in januari 1989.

Geld komt er ook nog in het kader van het Vlaams Cultureel Akkoord. Bovendien zal de ambassade van Frankrijk de transportkosten van de deelnemende Franse groepen op zich nemen.

De resterende 25% wil het Klapstuk halen uit sponsoring en de steun van stichtende organisaties. Het gaat dan voornamelijk om het Festival van Vlaanderen. (JR)

Stuc sluit seizoen af

Bloot vlees om nooit te vergeten

Hugo Claus heeft eens gezegd dat je vandaag geen stuk meer kunt gaan bekijken, of er staat op de scène een meneer met zijn piemel te zwaaien. Mits enige generalisering kunnen wij stellen dat het Stuc goed op weg is, Claus' boetade in werkelijkheid om te zetten. In maar liefst drie van de vier voorstellingen die wij in één week tijd te zien kregen, viel een naakte man te bekijken. Ontwaren wij een tematisch aspect in de theater- en dansprogrammatie van het Stuc?

Voor twee weken viel de naaktheid reeds te bewonderen in Karlon Fonteyns *Bei mir bist du schön*. Een paar dagen later was het de beurt aan Maatschappij Discordia, die (traditiegetrouw, *that's what friends are for*) het Stuceizoen hielpen afsluiten.

Discordia is aangenaam tijdverdrijf. Van de twee voorstellingen die zij brachten, zullen wij volgende week al bijna alles vergeten zijn. Zo gaat het met Discordia: ze maken stukken zoals konijnen jongen kweken, ze worden met verve opgevoerd en kennen veel succes, maar na een week weet niemand nog waar het nu eigenlijk over ging, en wat er precies mooi aan was.

Alhoewel. Een aantal toeschouwers zullen misschien onthouden dat Jan Joris Lamers in *Der Schein trügt* naakt opkomt, achter een tafeltje gaat staan en een kwartier lang onzin uitkraamt. Dan begint hij zich langzaam aan te kleden. Lamers heeft het over Matilde, zijn pas overleden vrouw. Praktische zaken: haar kleren mogen niet verkocht worden, enzovoort. Tussendoor slaat hij er een hoop wartaal uit over leven en dood.

Slik

Na een tijdje komt Titus Muizelaar op. Hij was een vriend van Matilde en haar echtgenoot. Dialogen behandelen de relaties binnen het drietal, maar helemaal duidelijk wordt het ons niet.

Muizelaar is ook nog een toneelspeler. Lamers, die een literatuurielhebbert speelt en vaak naar Voltaire verwijst, maakt van de gelegenheid gebruik van alles en nog wat over akteurs te vertellen: Muizelaar weet niet wat hij speelt, begrijpt zijn rollen niet, enzovoort. Uiteindelijk zal het stuk wel over tonel gaan, maar wat er precies over verteld wordt, dat weten wij u niet meteen te vertellen. *Der Schein trügt* was een erg warrig stuk met een saai Muizelaar en een geestige Lamers. Enkel zijn spel, nonchalant pretentius zoals gewoonlijk, maakte het de moeite van het bekijken waard. Het is nog altijd boeiend om zien hoe Lamers een loopje met je neemt, en hoe je dat telkens weer slikt.

Sterf

Zonder meer schitterend was Lamers de dag daarna in *Op de hellingen van de Vesuvius* van Wanda Reisel. Het stuk is gebaseerd op het leven van de Italiaanse dichter Giacomo Leopardi. De man heeft zijn hele leven geen vrouw gekend, hij heeft een bochel en een sleepbeen. Giacomo, uiteraard vertolk door Lamers, voelt zijn einde naderen. In een archaïserend taalje brengt hij zijn lamento. Het stuk is erg dynamisch en staat bol van de grappen, die vaak een binnertoon hebben. Naast Lamers komt ook De Moeder, vertolk door Annet Kouwenhoven, aardig uit de hoek. Op een koude, bijna hatelijke wijze doet zij haar beklag over kinderen, en meer bepaald haar zoon, een volkomen mislukking. Tot slot mag nog opgemerkt dat Lamers in beide stukken het tekstboek bij zich houdt, en er regelmatig een blik in werpt. Het is onderhand een Discordia-klichee geworden, maar het blijft mooi om zien.

Natuur

Het moet gezegd dat het Stuc heel wat doet voor jonge theater- en danskunstenaren. Jammer genoeg mikt men daarbij nogal eens een keer op de verkeerde personen. In die gevallen is het Stuc geen

'werkplaats' meer, maar een centrum waar nodeloos geld wordt verbrast door mensen die beter thuis nog een paar jaar voor de spiegel zouden oefenen.

Eric Raevs is dat stadium *net* voorbij. Zijn voorstelling omvatte twee stukjes van ongeveer een half uur. Zonder uit het oog te verliezen dat hij jong is en ongetwijfeld nog veel moet leren, bleek uit *Mud man* en *Amper zonder* dat hij wel wat in zijn mars heeft. In de eerste voorstelling leek het er zo'n beetje op, dat Raevs een staalkaart van zijn mogelijkheden wilde tonen. Het geheel baadde in een min of meer oosters, exotisch sfeertje: priesters leken in het halfduister mythische rituelen te voltrekken. Dat ging gepaard met vaak agressieve, dreigende muziek. Aggressie was er ook bij de dansers, soms bovenhuis, meestal onderhuis. Dat leverde zowat een halve voorstelling aan mooie stukjes op. Helaas bevatte *Mud man* voor de andere helft rondt banale, zelfs lompe scènes. Die deden bovendien afbreuk aan de (oosterse) eenheid die de rest van de voorstelling had. Hoewel overtuigd van start gegaan, liet *Mud man* je na afloop met een gevoel van onbevredigdheid achter. Misschien ligt dat ook aan het enigszins kunstmatige van de voorstelling. Worden rituelen als deze niet al duizenden jaren door natuurvolkeren uitgeoefend? Soms dachten wij *Van pool tot evenaar* te zien.

Klichee

Amper zonder was evenwichtiger, genietbaarder. Dat heeft niets te maken met de naakte man die we in het begin mochten begroeten. Het heeft wel te maken met de volgehouden lijn die in de voorstelling staat. Het mythische bleef behouden. Eraan toegevoegd werden videoclip-achtige toestanden, een beetje futuristisch zelfs. Sommige passages deden ons sterk aan Star Trek denken. De bewegingen leken soms mechanisch, bijna levenloos, alsof je robotjes bekeek die vanop afstand werden bestuurd. *Amper zonder* toonde een geleide onderneming, die voor het individu geen plaats meer bood. Mooi, al moet gezegd dat Raevs moet oppassen voor het klichee, dat wel eens een keer om het hoekje komt kijken. Er is geen bezwaar tegen het werken met klichees, maar je moet ze dan wel op de juiste manier gebruiken en ze overstijgen, zoals Lamers doet.

Johan Reyniers

Denkgroep Studentenhuisvesting Je pense, donc j'habite

Na de splitsing in '68 is de KU Leuven niet 'de universiteit van het Hageland' geworden. De niet-Hagelanders maken tot nader order nog steeds het gros van de studentenbevolking uit. Dit verklaart wellicht het overwicht van het aantal studenten dat hier op kot verblijft. Sporen neemt nu eenmaal teveel tijd in beslag, en er opteren slechts weinigen voor een leven als clochard onder de bruggen van de Dijle. Haast iedereen heeft dus nood aan een of andere vorm van huisvesting. Konkreet betekent dit voor Leuven zo'n vijftienduizend studenten die hier 'op kot' zitten. Het mag dus allerminst een overbodige luxe genoemd worden als vanuit de universiteit van tijd tot tijd besloten wordt deze sektor iets grondiger te ontleden. Er kwam dan ook een 'Denkgroep Studentenhuisvesting', waarin op een goed half jaar tijd gepoogd werd alles wat met wonen te maken heeft te ontleden. Vorige Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) mocht voorzitter prof. Leirman het eindrapport voorleggen.

Het was immers 'in de schoot van de RvS', zoals dat heet, dat het idee groeide om een denkgroep aangaande huisvesting op te zetten. De Huisvestingsdienst voelde de noodzaak aan van een min of meer up-to-date verzameling van gegevens en cijfermateriaal omtrent huisvesting. Tegelijkertijd baart de uitgaavenpost voor **gebouwkosten van peda's ieder jaar meer kopzorgen** aan directeur Studentenvoorzieningen Jan de Vuyst. Nieuwe, doordachte beleidsopties drongen zich hier dan ook op. Kortom, er was een concrete nood, en men meende dat het beste antwoord hierop een Denkgroep was, "bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende universitaire geledingen". Zo kwamen een aantal studentenafgvaardigden van Sociale Raad rond tafel te zitten met 'specialisten' op het gebied van huisvesting uit de academische sektor en uit het personeel.

Kruciaal voor de Denkgroep zou een empirisch onderzoek zijn naar de **kamermarkt en enkele aspecten van woonbeleving van studenten te Leuven**, gecoördineerd door Christine Delhaye. De Denkgroep had immers dringend nood aan een waarheidsgetrouw beeld van de huidige kamertoeestand. Het duurde hier echter niet lang of het financiële schoentje begon te nipen. Op het Bureau van de RvS vond voorzitter Masschelein het vooropgestelde bedrag 'te duur'. Met iets minder zou het ook wel kunnen. Resultaat: een goedkope en bijgevolg minder diepgaand onderzoek.

Nu willen we best aannemen dat op de begroting van de RvS zo'n bedragen zwaar doorwegen, de kwestie is echter dat verschillende leden van de Denkgroep eerder dachten aan het Beheer om op te draaien voor rekeningen. Hiervoor bestaat immers een precedent: in de jaren '60 heeft dr. De Lanoo ooit met een hele resem jobstudenten **ieder kot afzonderlijk bezocht, opgemeten, ...** Het hoeft geen betoef dat met deze methode van werken tot erg volledige en nauwkeurige resultaten kan komen. De rekeningen werden toen zonder morren betaald door het Beheer, omdat huisvesting in een universiteit waarvan drie vierde van de studenten op kamer in Leuven woont, 'elementair' heette. Tegengwoordig is het belang van huisvesting geenszins verminderd, maar van hogerhand weigert men wél de financiële consequenties te dragen. Met als gevolg een onderzoek dat zonder problemen positief mag beoordeeld worden, maar dat

nog een stuk beter had kunnen zijn. In haar eindrapport vertrok de Denkgroep vanuit vijf 'algemene uitgangspunten'. Hieruit sprak vooral een **sociale bekommernis**. Men stelt ondermeer dat 'kotleven' meer moet zijn dan blokken en slapen alleen, en deze attitude moet terug te vinden zijn bij zowel de student als de kotbaas. Met andere woorden, een kotbaas heeft de plicht voor de materiële voorwaarden te zorgen om er een 'goed kot' van te kunnen maken (bijvoorbeeld gemeenschapsruimte voorzien, een 'leefbaar' huisreglement opstellen), aan de student is het dat ook te *willen*. Iemand die zijn kot enkel gebruikt om te studeren, en voor de rest geen goed woord over heeft voor zijn huisgeno-

ten tenzij de onmisbare reclamaties als de radio te luid zingt, heeft niet begrepen wat studentenhuisvesting in feite is. Hetzelfde geldt trouwens voor het exemplaar dat evenmin contact heeft met de rest van het kot, tenzij hij 's morgens rond half zeven een of andere deur volkostat.

Struktureel gezien schaaft de Denkgroep zich ook achter de filosofie van 'kollektieve voorzieningen'. Zelfs de toestand van de privé-kamermarkt verdient de aandacht van de universiteit, en men pleit voor vormen om ook hier regulerend te kunnen optreden. Zoals bijvoorbeeld - een zeer expliciete vraag - om op termijn meer kamers te voorzien onder het beheer van Studentenvoorzieningen. De beste manier om de markt te kunnen controleren is nog steeds een zo groot mogelijk deel ervan zelf in handen hebben.

Een belangrijke verdienste van de Denkgroep (buiten de vaststellingen en beleidsopties, die je grotendeels

terugvindt in andere artikels in deze katern) is het feit dat huisvesting, waarvan de toestand wel eens problematisch kan worden, door zowel professoren, personeelsleden als studenten in *de kijker* wordt geplaatst. Men heeft gegevens verzameld, beleidsvoorstellen geformuleerd, en hiermee is haar taak grotendeels geëindigd. Het is aan anderen om het werk van de Denkgroep naar waarde te beoordelen en er gevolg aan te geven. De Raad voor Studentenvoorzieningen en de Raad van Beheer (de uiteindelijke verantwoordelijken) zouden nu toch de contouren moeten kennen waarbinnen zij de komende jaren het beleid inzake huisvesting kunnen voeren. Hopelijk - maar een zekerheid is dit allerminst - houden zij terdede rekening met de Denkgroep, en laten zij het gedegen werk dat er gepresteerd is niet verzuipen op de onvermijdelijke slot-receptie. Wij zijn benieuwd.

Walter Pauli

Wonen in gemeenschapshuizen 't Is wat je er zelf van maakt

Naast private of universiteitskamers, kan je, op zoek naar een kot, ook je heil zoeken in een **gemeenschapshuis**. Bejubeld door de enen, veruisd door de anderen. Samen één huis huren heeft zo zijn voor- en nadelen. De meesten gaan er van uit dat ze goedkoper zouden zijn, en de last van kotbazen kennen ze er niet. 't Is niet al goud wat blinkt.

Zoals ieder kot of peda zijn leefregels kent, zo bepaalt men ook samen met de huisgenoten hoe de boel georganiseerd zal worden. In sommige gemeenschapshuizen gaat men vrij ver in het samenleven: van samen eten tot samen uitgaan. Anderen houden het bij het eerder traditionele 'ieder doet zijn zin'. Gemeenschapshuizen van dit soort verschillen grotendeels slechts in naam van de grotere privé-koten zonder inwonende huisbaas. De afspraken bij gemeenschapshuizen zijn geëzins bindend, zodat heel wat afhangt van ieders goed-will. Wel zijn het meestal de overblijvende bewoners die op het einde van een academiejaar in onderling overleg bepalen wie zij zullen opnemen in hun 'gemeenschap'.

Waar men ook van uit gaat is dat men de financiën samen moet regelen. Veelal stelt men een 'boekhouder' aan. Die noteert minutieus iedere uitgave om vervolgens zeer precies eenieder zijn bijdrage te doen leveren. De kamers in een huis zijn doorgaans niet allemaal even groot, en de huurprijs wordt daardoor vaak bepaald. Anders kan echter ook, bijvoorbeeld alle kamers even duur maken én een anciënniteitsregel instellen (wie er langst woont krijgt de eerste keuze). Wij botsten ook op één huis waar men betaalde naargelang inkomen. Een 'gewoon' kot kost al behoorlijk veel geld, vraag is of dat ook het geval is met de huizen. Eén ding staat als een paal boven water: als gehaide handelaars kennen de Leuvense huisbazen hun prijzen. De gemeenschapshuizen die wij bezochten, kosten tussen de 12.000 en 15.000 fr. per maand. Een huis huren betekent twaalf keer beta-

len, en ook een hoop diverse kosten dragen. Die zijn immers niet van de poes: gas, water, elektriciteit, brandverzekering, huisvuilbelasting, schoorsteenreiniging, en ga zo maar door. Uiteindelijk betekent dit dat het leven in een gemeenschapshuis duurder is dan algemeen aangemenen wordt. Je dokt nauwelijks minder dan voor een 'gewoon' kot.

Daar waar de meeste kotbazen al niet snel geneigd zijn de hoogstnoodzakelijke herstellingen voor hun rekening te nemen, lijden gewone huisbazen aan diezelfde ziekte. De **waarborg** voor het huis (normaal drie maand huur), daar staan ze op. De huurder mag zelf wel opdraaien voor het leefbaar houden van de woning. Zo vonden we er zelfs één waar de studenten eigenhandig de badkamer installeerden én betaalden, met boiler en al.

Brandveiligheid is ronduit het zwak-

ste punt van de gemeenschapshuizen. Het rapport van de Denkgroep Huisvesting stelt dat slechts één op vier gemeenschapshuizen een brandblusser in huis hebben. En dan te bedenken dat het Politiereglement betreffende brandveiligheid in studentenkamers één brandblusser per verdieping voorschrijft. Nu houdt men wat dit betreft zich vrij gedeisd vanuit de universiteit, want de universitaire peda's zijn ook allesbehalve in orde met het politiereglement. Volgens de planning moet de unif binnen de 10 (tien) jaar in orde zijn wat betreft brandveiligheid. Nog tien jaar relatieve onveiligheid. Dus. Maar we hadden het over gemeenschapshuizen. Hier ligt de situatie iets complexer. De vraag is wie er verantwoordelijk is voor die brandveiligheid. De verhuurder verhuurt zijn huis slechts aan één enkele student-huurder. Moet die dan voor een

vluichtweg en brandblussers zorgen?

Waarom in godsnaam gaan samen-hokken op zo'n gemeenschapshuis? De bijkomende financiële ellende wordt vanzelfsprekend op andere vlakken gekompenseerd. In de meeste gemeenschapshuizen heerst een intiemere sfeer. Vereenzaming en dergelijke zullen hier hoogstwaarschijnlijk niet zo veel voorkomen. Het is vrijwel ondenkbaar iedere morgen de huisgenoten met een knor voorbij te lopen, en op het einde van het academiejaar nog naar hun voornaam te moeten zoeken.

De gemeenschappelijke ruimten zijn in dit opzicht onmisbaar, maar gaan in ieder geval ten koste van de individuele prijs. De meeste 'gemeenschapshuizen' nemen dat er al te graag bij. Vrij evident, daar men vaak precies met een aantal vrienden op zoek gaat naar een gezamenlijke woonst. Het moge duidelijk zijn: de *ambiance* is doorgaans reden bij uitstiek om voor deze woonvorm te opteren. Ook geniet je er gegarandeerd van een ietwat grotere vrijheid, van kotmadammen of presidenten hebben ze daar nog niet gehoord.

Je komt ook zelden eerste-kanners tegen in gemeenschapshuizen. Op zich is dat begrijpelijk (je kruipt samen met vrienden die je in Leuven gemaakt hebt), doch ook enigszins spijtig. We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat die 'vrije' gemeenschapshuizen juist het best sociale opvang zouden kunnen bieden aan onwennige eerste kanners, veel beter dan de afstandelijke subregenten of opzichters in peda's met meer dan honderd studenten. Wij vragen ons trouwens af welke 'individuele begeleiding' daar plaatsvindt, benevens het op tijd sluiten van de voordeur.

De Denkgroep pleit voor een coherent beleid inzake gemeenschapshuizen. Momenteel overtreft de vraag het aanbod. Het vertrouwen van de verhuurder winnen blijkt vaak problematisch. De verhuurders verwachten van de tussenpersoon (de formele huurder) enige garanties en gezag. Ook stelt de Denkgroep de vraag naar waarborgen voor een goed beheer van die gemeenschapshuizen. Meestal zijn er wel interne afspraken, maar bij een goed beheer denkt men dan voornamelijk aan de verantwoordelijkheid van de hoofdhuurder inzake veiligheid.

Geert Coene

Het Leuvense Peda-landschap Met z'n allen gezellig samen

De mens is een sociaal wezen, naar het schijnt. Dat betekent dat hij het doorgaans op prijs stelt te kunnen leven met vele soortenomten om hem heen. Studenten vormen vanzelfsprekend geen uitzondering op die regel. Het leven en *masse* aan deze universiteit komt vooral aan bod in de zogenaamde peda's. Grosso modo tref je in Leuven drie categorieën aan van deze 'reuze-koten', namelijk de privé-peda's, de peda's van de Sociale Sektor en de 'andere' peda's van deze universiteit. Allemaal propageren ze in meer of mindere mate de heilzame invloed van een of andere vorm van gemeenschapsleven: samen eten, samen TV kijken, samen lol trappen, uitzonderlijk samen bidden, doch vooralsnog bij geen enkele samen slapen.

Het meest verscheiden aanbod tref je zonder twijfel aan bij de privé-peda's. Een hele rits wordt beheerd door alle mogelijke soorten van paters en zusterzjes. Wij citeren voor de vuist weg: Sint Augustinus, Abdij Keizersberg, Don Bosco-Salesianen, Lessius Universitair Kollege, Paters Assumptiönisten, Paters Salvatorianen, Studentenhoe Lerkveld (van de Jezuiten). Al deze homes dragen een aureool van 'gedegen opvang', 'goed studeerklimaat' en dergelijke. In sommige peda's wil dat in de praktijk best meevallen en kan je allerminst gewagen van een bevoegde sfeer - bijvoorbeeld bij de Assumptiönisten in de Halvestraat - bij anderen wordt het weer wat moeilijker.

De zusters van Sint-Augustinus bijvoorbeeld laten zich niet verschalken door mannelijk bezoek: je komt er gewoon niet binnen. De Jezuiten van hun kant meten zich reeds jaar en dag het cachet aan van 'kwaliteit' en 'degeelheid'. Bij dat cliché maak je best enige voorbehoud. Vergeleken met andere peda's stelt Lerkveld helemaal niets bijzonders voor, maar toch vraagt men zonder schroom schandalig hoge prijzen. Die door vele ouders grif afgedokt worden, zonder zich verder enige kritische vragen te stellen: "Want bij de Jezuiten zal zo'n lief wel goed zitten."

Hiernaast heb je studentenhuizen die door 'echte partikulieren' worden uitgebaat. Bijvoorbeeld Home Thomas Morus, langs het Sportkot. Bedoeling van deze uitbaters is geld verdienen. Dit hoeft niet te betekenen dat de studenten er tegen hun zin of in bedenkelijke omstandigheden zouden verblijven. Wat niet wegneemt dat de kamers wel enkele vierkante meters meer kunnen gebruiken.

Enigszins anders is het gesteld met Residentie Steenberg en Residentie Arenberg, de beide huizen van het ultra-katolieke Opus Dei. In het begin van dit akademiejaar heeft Veto hiervan reeds vrij uitvoerig verslag uitgebracht, en proberen duidelijk te maken dat wij deze vorm van opvoeding en begeleiding niet gepast vinden. Als de universiteit haar best doet van haar studenten kritische intellectuelen te maken, dan werkt Opus Dei hard om hun studenten toch de nodige hyper-konservatieve korrekies bij te brengen.

Geen vrouwen

De peda's die de KUL beheert tonen een ietwat eenvormiger beeld. Dit geldt zeker voor de groep van Studentenvoorzittingen. Buiten Home Vesalius, dat voor de buitenlandse studenten gereserveerd wordt, gelden in iedere peda dezelfde toelatingsvoorwaarden. Uitgangspunt hierbij is het inkomen van je ouders. Beursstudenten krijgen voorrang bij de inschrijving, en ook de huurprijzen worden op deze basis berekend. Toch verschilt de sfeer van peda tot peda. De twee klassieke tegenpolen zijn steeds de Arenbergwoonwijk (Cite) en het Justus Lipsiuskollege (de Just).

Arenberg is een echte woonwijk. Verschillende blokken, los van elkaar, waar de bewoners het leven vooral per gang organiseren. Kandidaat-bewoners kunnen hun aanvraag trouwens groepeerd indienen om samen op één gang geplaatst te worden. De gangen van Cité zijn dan ook geëerd bij verschillende 'verenigingen'. VTK en Wina hebben er een onderkomen, maar ook de Universitaire Parochie beschikt over een gang, en huizen 'de Waaslanders' - wat deze term moege dekken - eveneens in de Woonwijk.

Justus Lipsius heeft daarentegen meer weg van een klooster. De zware toegangsdeur wordt dagelijks op hetzelfde uur gesloten, subregenten staan in voor de 'begeleiding' van de (mannelijke) studenten, het gemeenschappelijk avondmaal is verplicht en heeft de reputatie niet bijster lekker te zijn, de 'internaatsefeer' is typisch voor een gemeenschap van honderd jongens die nogal stevig beveiligd worden tegen de meeste vrouwelijke invloeden. De nieuwe president Vermeersch heeft toegezegd dat deze toestanden langzaam zullen veranderd worden. Langzaam...

Exit Klio

Ten slotte organiseert de KUL ook huisvesting buiten Studentenvoorzittingen om. Het gaat hier om Het Heilige Geestkollege, het Pauskollege, het Leo XIII-seminarie en tenslotte het Groot Begijnhof. De bestaansreden voor zo'n parallel huisvestingscircuit zijn ten dele historische gegroeide toestanden, maar dat neemt niet weg dat je er toch serieuze bedenkingen bij kan maken. In tegenstelling tot Studentenvoorzittingen is het inkomen van de ouders niet de enige basis waarop studenten toegelaten worden. Dat je enkele andere criteria ook valabel kan noemen willen we wel geloven, maar het komt ons sterk voor de *favoritisme* al te dikwijls tot de toelatingseisen behoort, en dat kan natuurlijk niet.

Het Begijnhof slaapt wat dit betreft een vrij kwalijke reputatie achter zich aan. Om er binnen te geraken dien je een aanvraagformulier in te vullen. De directeur beslist dan eigenmachtig wie wel en wie niet op het Begijnhof terecht kan. Tot welke toestanden dat kan leiden vraag je best aan de mensen van Klio, die zonder serieuze reden hun plaats verloren zagen gaan. Protest daartegen hielp tenslotte geen barst, en het ziet er niet naar uit dat Klio de eerstkomende tien jaar het 'Kliokot' (dat ze al sinds '63 bewoonden) zal terugzien.

Vroeger waren hier trouwens verschillende kringen gehuisvest, maar de een na de ander zijn ze buitengewerkt. Hun plaats is veelal door partikulieren ingenomen. Het zou zéér verhelderend zijn, indien iemand de moeite zou doen het aantal zonen en dochters van profen na te trekken die in het Begijnhof een kot hebben gevonden. En dan bijvoorbeeld vergelijken hoeveel profen hun kroost bijvoorbeeld in het Meisjescentrum steken, of op Terbank.

Ook bij de kamertoewijzing van het Pauskollege past het enkele bedenkingen te maken. De president, ex-voorzitter Studentenaangelegenheden prof. Sabbe, hanteert ook wel min of meer sociale criteria om de kamertijts te bepalen: beursstudenten bijvoorbeeld moeten minder voor hun kamer betalen dan anderen. Tegelijkertijd stelt hij ook onomwonden: "Natuurlijk, een kamer met douche kost meer dan eenje zonder". Waarbij de vraag rijst welke vorm van 'sociale visie' hierachter schuilt, om de minder begoede studenten in de minst comfortabele kamers te plaatsen... Over het Heilige Geestkollege gaan we niet uitweiden, het volstaat te vermelden dat je hier gelijkaardige toestanden aantreft.

Eerherstel Terbank

In haar rapport "waardert de Denkgroep de pluraliteit van het aanbod". Dit heeft wel niet te betekenen dat de huidige toestand zomaar moet gedijen, onder het motto van 'voor elk wat wils'.

De Denkgroep heeft immers ook heel wat *beleidsopties* geformuleerd. Probeer je die concreet te maken, dient er wel een ander herzien te worden. In de eerste plaats pleit men voor "minimumafspraken inzake prijsbeleid, begeleiding, onderhoud en veiligheid". Residenties die hieraan meedoen krijgen "in ruil daarvoor een kwaliteitslabel en een officiële erkenning van de universiteit."

Dit zou niet zonder belang kunnen zijn voor de verdere ontwikkeling van de huisvesting in peda's. Uitwassen van 'begeleiding' als de Opus Dei-panden zouden op die manier gedwongen worden hun sektair karakter tenminste gedeeltelijk op te geven. Konsekwentie is niet-erkenning van de universiteit, wat als praktische gevolg met zich zou kunnen meebrengen dat de adressen niet meer bij de Huisvestingsdienst te verkrijgen zijn, de de namen niet meer in het academisch agenda opgenomen worden, ... Hetzelfde geldt voor peda's met een buitensporige prijsstructuur: het zal voor hen een keuze worden tussen matigen of kiezen voor een wel erg losse band met de KUL.

Anderzins zal dit ook z'n weerslag hebben op de peda's van de unief zelf. Studentenvoorzittingen heeft zich niet al te veel zorgen te maken - op ongeveer alle terreinen skoren ze globaal het best - enkele huizen afzonderlijk mogen toch bijgestuurd worden. We hadden het al over Justus Lipsius, wellicht moten ook enkele aspecten van het Meisjescentrum of Terbank herdacht worden. De Denkgroep "vindt dat het 'samenwonen' van diverse 'soorten' studenten dient aangeemoedigd te worden. Zij betwijfelt de zinvolheid van het streven naar een homogeen woon- en leefklimaat, waarvoor zij geen pedagogische gronden kan vinden."

Konkreet: de Denkgroep noemt het

Vreemde Studenten Leuven toch niet zo gastvrij

Bij het zoeken naar een geschikte kamer of woning ondervinden buitenlandse studenten vaak moeilijkheden. Sommige problemen zijn te wijten aan bijzondere omstandigheden zoals het tijdstip van aankomst en de beursregeling, maar heel dikwijls ook aan xenofobe en soms ronduit racistische reakties van verhuurders. Deze vaststellingen van de denkgroep Huisvesting zijn verontrustend voor een universiteit met een internationale aantrekkingskracht.

Op dit ogenblik vinden ongeveer 300 van de 1200 buitenlandse studenten in Leuven wooneigenheid binnen de sektor Studentenvoorzittingen. De problemen zijn het grootst bij de buitenlandse gezinnen, omdat zij nog meer specifieke noden hebben. Van de 256 gezinnen kunnen er 101 opgevangen worden binnen de universitaire tehuizen. De overigen zijn aangewezen op de privé-markt, wat gepaard gaat met de nodige moeilijkheden.

Guesthouse

Die moeilijkheden zijn ondermeer het gevolg van het communicatieprobleem tussen huurder en verhuurder. Veel oudere kotbazen zijn wel het Frans maar niet het Engels machtig. De Huisvestingsdienst van de KUL probeert hieraan te verhelpen door vrijwilligers te contacteren die alstok de buitenlandse kunnen begeleiden. Vooral bij de vertaling van de voorgelegde huurcontracten is derg-

(Foto Ludwig Poppe)

onzinnig jongens en meisjes afzonderlijk op te bergen, en ziet ook niet het nut in van zogenaamde 'kandidatuurspeda's'. Interessant, zeker voor Terbank. In '83-'84 weigerde men ginds plots nog licentiestudenten aan te nemen voor het komende akademiejaar. Deze maatregel leidde toen tot hevige studentenprotest, tot een stevige bezetting van de peda toe. De studenten hebben toen uiteindelijk het pleit verloren, maar krijgen vijf jaar na datum op postume wijze het gelijk toch aan hun kant. Om de specifieke opvang voor eerstejaars niet in het gedrang te brengen, is het eveneens noodzakelijk om andere peda's dan weer uitdrukkelijk open te stellen voor kan-

ners. Tot slot pleit men voor een vrij uniform 'bestuur' van de peda's. Bewonersgenieten duidelijk een voorkeur boven het oude systeem van subregenten. Bij deze laatste categorie vormt zich het probleem dat er moeilijk onderscheid gemaakt wordt tussen de taak 'begeleiding' en de taak 'kontrolle', indien deze in één persoon verenigd worden. De praktijk toont dat de kontrolerende functie steeds de overhand haalt, en dat subregenten gemakkelijk verworden tot een soort waakhonden van het residentiebestuur.

Walter Pauli

veelvuldige xenofobe reakties van verhuurders. Afrikaanse studenten worden vaak afgewezen omwille van hun huidskleur. Dikwijls leeft de vrees bij eigenaars dat men onverwachts naar het thuishand zal terugkeren met achterlating van de kosten. Om laatstgenoemde reden vraagt men soms een hogere waarborg. Dit wantrouwen en de talrijke misverstanden vinden hun voedingsbodem in racistische vooroordelen. Vandaar ook het pleidooi van de denkgroep voor heterogene groepen, met andere woorden "het zinvol samenbrengen van Vlamingen en buitenlanders uit verschillende culturen in een leefgemeenschap". Helemaal het tegenovergestelde van de huidige politiek waar alle vreemde studenten samengestopt worden en men alsof de gettovorming eigenlijk stimuleert.

De KUL kan terzake maar moeilijk haar verantwoordelijkheid ontlopen. Het is een universiteit met een dergelijke internationale faam totaal onwaardig dat ze twee derde van haar buitenlandse studenten bijna volledig aan hun lot overlaat op huisvestingsvlak, en dit terwijl de post-graduate programma's steeds meer uitbreiding nemen. Daarom lijkt een grotere bewustmaking en sensibilisering bij studenten, personeel, beleid en academici ten aanzien van deze problematieken noodzakelijk. De situatie waarbij buitenlandse studenten ofwel bij gebrek aan aanbod ofwel door financiële omstandigheden genoodzaakt zijn hun toelucht te zoeken in onaangepaste huisvesting moet worden vermeden.

De denkgroep suggereert de universitaire overheid om hertoe de nodige beleidsopties te nemen, zowel voor studenten die gedurende een akademiejaar in Leuven verblijven, als voor studenten die voor een kortere periode bij ons studeren. In die zin wordt gedacht aan doorgangsverblijven voor buitenlandse bezoekers in samenwerking met andere diensten zoals Imec, Abo en de KUL. Naast een verbeterde opvang in Leuven zou dan ook werk gemaakt worden van goede (en vooral tijdige) informatie aan de buitenlandse studenten.

Het meest verontrustende is wel de

Geert Dhont

Huisvestingdienst aan het woord "Studenten zijn niet kieskeurig genoeg"

Eind juni en begin juli zal de Huisvestingdienst in het Van Dalekollege weer overspoeld worden door honderden studenten, op zoek naar een kot, een gemeenschapshuis of een peda. Nog net op tijd dus voor een interview met Joske Vettenburg en Jos De Winter, twee van de drie werknemers van de Huisvestingdienst. De dienst voorstellen is geen overbodige luxe, uit een recent onderzoek is gebleken dat 5% van de Leuvense studenten nog nooit van een Huisvestingdienst gehoord hebben. Toch eigenaardig, aangezien je tijdens de inschrijvingen in de Hallen langs de tafel van de Huisvestingdienst moet passeren.

Veto: Heeft de Huisvestingdienst voldoende contact met de studenten? Hoeveel volk krijgen jullie bijvoorbeeld over de vloer?

Joske Vettenburg: «Wij weten wel hoeveel mensen hier binnenkomen, maar het is natuurlijk moeilijk om uit die cijfers af te leiden wat die mensen precies komen zoeken. Als je ziet dat we zo een derde tot de helft van de studenten bereiken en je weet dat een groot deel van de studenten gewoon op hetzelfde kot blijven, dan kun je konkluderen dat we van de zoekenden zeer veel mensen kunnen helpen. In de topperiode, op het einde van het academiejaar, is de zaal trouwens veel te klein.»

Veto: Hoe is de relatie van de Huisvestingdienst met de verhuurders?

Joske Vettenburg: «Die is over het algemeen zeer goed. Dat neemt niet weg dat er conflicten zijn. Die draaien vooral rond de prijs. Maar doorgaans is er een goede samenwerking. Wij hebben een uitgebreid fiche-systeem, waarop de zoekende heel wat informatie kan vinden over een bepaald kot in een bepaalde buurt. Zo vindt men er gegevens in verband met hygiëne en veiligheid, de grootte van de kamer, het comfort en de prijs.»

Veto: Hanteert de Huisvestingdienst bepaalde principes bij de samenstelling van dit fiche-systeem? Worden bepaalde koten geweigerd?

Joske Vettenburg: «Koten worden niet opgenomen in ons fiche-systeem wanneer de eigenaar formeel elk contact met ons weigert. Dit geldt eveneens voor gevallen waar zware overtredingen geconstateerd werden, bijvoorbeeld finan-

ciel bedrog. In principe houden wij ons aan het weergeven van de toestand van een bepaalde kamer. Soms wordt dit aangevuld met bijkomende opmerkingen in de aard van "Let op: de gemiddelde prijs voor een kamer in deze categorie is...". Maar we houden ons aan realia. Een appreciatie schrijven we er nooit bij, die moet de student maar zelf maken. Trouwens, 'een goed kot', dat begrip varieert van student tot student.»

Veto: Hanteren jullie ook een bovengrens van prijzen die jullie aanvaardbaar vinden?

Joske Vettenburg: «Dat is delikaat, hè... We hebben in de loop van het jaar wel eens tegen elkaar gezegd: dat kan nu echt niet. We hebben ons daar wel nog niet principieel over uitgesproken. Het is nog steeds afweging op het moment zelf. Stel dat we nu een kamer van 10.000 fr. aangeboden krijgen, dan gaan we onmiddellijk ter plaatse kijken, want het kan evengoed om een volledige verdieping gaan. Maar tot nu toe hebben we nog niet echt op basis van prijs geselecteerd. Het komt wel voor dat we een kot afkeuren wegens de gebrekkige veiligheid.»

«We lichten de studenten wel steeds voldoende in. Tot 6000 frank ongeveer kan de prijs aanvaardbaar zijn, als het een zeer goed kot is. Maar prijzen van 9 tot 10.000 fr., dat is echt te gek. Mensen die dat kunnen en willen neerdoeken raad ik aan een studio te nemen, dan hebben ze tenminste waar voor hun geld.»

«Hier wil ik niet mee zeggen dat de kotbazen die bedragen niet steeds kunnen verantwoorden. De laatste tijd merk je meer en meer een tendens om een koekje mooi te maken, tot het overdreven toe. Je hebt er die bij wijze van spreken zijdepapier aan de muren plakken in de gang waar de studenten iedere dag met hun fiets doormoeten. In plaats van het huis gewoon netjes te verven. Voor mij moet een studentenkot comfortabel zijn, maar niet luxueus.»

Veto: De universiteit werkt met modelkontrakten voor de verhuur van studentenkamers. Die kamers moeten aan een aantal eisen voldoen. De hogescholen in en rond Leuven gebruiken die kontrakten niet, zodat het vooral in Heverlee moeilijk wordt om als universiteitsstudent een behoorlijke kamer te vinden. De kotbazen richten zich immers op de minder gekontroleerde kamers van kamers voor hogescholustudenten.

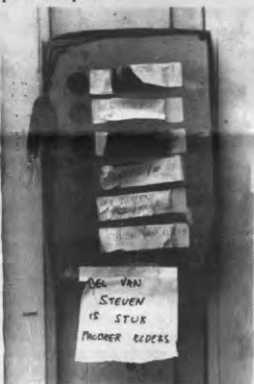
Jos De Winter: «Daar is inderdaad een serieus probleem geweest toen de hogescholen er geen internaten meer op gingen nahouden. Er ontstond daardoor

Zjos (met de baard) en Zjoske (zonder) over het boeiende leven van de koten. De hoogste concentratie - dachten wij - vindt men in de Maria-Theresiastraat. (Foto Ludwvig Poppe)

een tekort aan kamers in de privé. Een louter kwantitatief probleem. De universiteit vormt nu uiteraard maar een deelaspect meer op de kamermarkt.»

«Overigens is het zo dat wij een vrij precies beeld hebben op ons aantal kamers, de prijs die zij betalen en wat ze er voor krijgen; daar waar wij daarop geen enkel zicht hebben wat betreft de hogescholen. Het is dan ook bijzonder moeilijk evoluties te gaan voorspellen met betrekking tot het kameraanbod. In die zin kan je wel van een probleem spreken.»

«Dat geldt zeker en vast voor de buurt rond de ziekenhuizen, aan de Brusselsestraat en zo. De studenten verpleegkunde kapen daar alles weg. Vanuit het oogpunt van de verhuurders is dat ook niet moeilijk te begrijpen dat zij de voorkeur geven aan deze laatste categorie. Zij betalen - door hun stage - immers voor twaalf maanden huur, terwijl de modelkontrakten van de universiteit tien

maanden als normaal aangeeft.»

Veto: Merken jullie dikwijls dat onder druk van de verhuurders bepaalde wijzigingen aan die kontrakten plaatsvinden?

Joske Vettenburg: «Natuurlijk, de tienmaandenregel. Meer en meer vraagt men een contract te tekenen voor twaalf maanden. Vervolgens zien we in toenemende mate dat verhuurders de bepaling schrappen dat je geen huurprijs moet betalen voor je kamer tijdens de septembermaand.»

«Over die september-regeling bestaan ten andere nogal wat meningsverschillen. Laat me dit zeggen: in het contract staat "kosteloos beschikken over zijn kamer." Indien in het kot de bepaling bestaat dat men bijvoorbeeld voor een douche dertig frank betaalt, dan geldt dat vanzelfsprekend ook voor september. Hetzelfde geldt voor extra-kosten voor de verwarming. Wat niet kan is dat er tijdens het jaar geen verwarmingskosten aangerekend worden, en in september plots wel.»

Veto: Denk je dat de Huisvestingdienst sinds haar bestaan ook reëel iets verbeterd heeft aan de toestand van de kamermarkt?

Jos De Winter: (beslist) «Daar ben ik absoluut zeker van. Neem nu slechts alleen het probleem van de veiligheid. Zelfs toen er nog geen politiereglement was, hebben verschillende kotbazen op vraag van de Huisvestingdienst de nodige verbeteringen aan hun huizen aangebracht. Natuurlijk, eens dat het politiereglement in voege was, en in een volgende fase de brandweer aan huis kwam controleren, heeft dat allemaal veel meer gewicht gekregen. Maar il-vaarie me wel sterker af of er überhaupt een politiereglement zou gekomen zijn zonder de Huisvestingdienst. Trouwens, het reglement is geschreven achter onze burelen.»

Veto: Zo te zien heeft de Huisvestingdienst een vrij grote invloed bij de officiële instanties van de Stad?

Jos De Winter: «Jazeker. Weet je dat als er een kwestie bij het vredegericht aanhangig gemaakt wordt, de constataties van de Huisvestingdienst door de rechter als bindend worden beschouwd? Deze positie brengt natuurlijk indirect heel wat voordelen voor de studenten, maar ook voor de verhuurders. De opdracht van de Huisvestingdienst bestaat er namelijk in de problemen waarmee zij gekonfronteerd wordt op een zo soepel mogelijke manier op te lossen.»

«Wij proberen steeds te zorgen dat de student tot het einde van het jaar op hun kamer kunnen wonen. Wij hebben er geen belang bij de ene of de andere volledig gelijk te geven, als daardoor het probleem nog scherper gesteld wordt. Trouwens, je moet goed beseffen dat de meeste zaken al een tijdje hun beloop kennen, en dat zowel de één als de ander meestal reeds de nodige 'stappen' ondernomen heeft om het probleem op te lossen.»

DE TOCHT NAAR HET KOT VAN JE DROMEN

Je bent jong, en je wil wat. Bijvoorbeeld een kot. Daarom enige praktische tips: waar moet ik speciaal op letten bij het zoeken van een kot. Of het motiefje van het behang je aanspreekt, bijvoorbeeld, of de kate van de burenen die serenade komt brengen voor de kat van je kotmadam, zo rond vier uur 's morgens. Of misschien verlies je best enkele andere details ook niet uit het oog. Zoals daar zijn:

Fase één: het voorspel.

Je merkt dat je een kot nodig hebt. Eerste vereiste: geed nadenken. Weet naar wat je uitkipt, weet ook waarom je gewil (de Huisvestingdienst is niet zo gelukkig met het 'zomaar verhuizen, enkel voor de fun. Dat drijft de prijzen enkel naar omhoog). Neem er gerust voldoende tijd voor. Na alle aspecten tegen elkaar afgewogen te hebben, en je besluit rotsvast staat, ga je dan ook tot actie over: op zoek naar een kot.

Fase twee: de plateau fase.

Je bent op zoek naar je kot. Houdt niet

halt bij de eerste de beste vrije kamer, doch denk aan wat je voor ogen had gesteld en zoek ook naar iets dergelijks. Wij eens langs bij de Huisvestingdienst, doorsnuffel de mappen met fiches en zoek je halfdood naar een kamer die volgens de steekkaart wel eens jouw droomkamer zou kunnen zijn. Grabbel ook enkele brochures mee die ginds liggen, ze dienen er voor. En stel gerust de nodige vragen aan Jos en Joske. Zij dienen er immers ook voor.

Fase drie: de klimax.

Je bent er bijna zeker van dat je het beste kot van Leuven en omstreken hebt bereikt. Enkel het nog het contract tekenen en je bent de gelukkigste persoon aan deze kant van de Wolga. Kijk toch nog even uit, letterlijk en figuurlijk. Schaam je niet je toekomstig kot aan een grondige inspectiebeurt te onderwerpen, praat eens met de vroegere bewoner (waarom trapt die het af?).

Wil je tenslotte toch doorzetten,

teken geen enkel contract waar je de consequenties niet van kent. Lees dus ook de kleine lettertjes, en let daarbij speciaal op schrappingen en invoegingen ten opzichte van het modelcontract van de Huisvestingdienst. Haast steeds vallen ze in het nadeel van de huurder uit.

Kies ook prijsbewust. Betaal nooit zonder betalingsbewijs, en dok enkel sommen af die de huurder kan verantwoorden. Weet dat de stadstaks 1500, en voor beursstudenten 1300 fr. bedraagt. Betaal geen onzinnige voorschotten of waarborgen.

Denk er tenslotte steeds aan dat, indien er een huurreglement bestaat, de verhuurder dit doorgaans in hoge mate au sérieux neemt. Je doet dus best hetzelfde.

Indien je alle voorgaande aanmaningen angstvallig nagevolgd hebt, grijp dan zo snel je kan een balpen en teken. Je hebt immers waarvoor je gekomen bent. Het kot van je dromen.

(WPfrustré)

Veto: Zijn jullie je wel ervan bewust dat jullie 'slechts' een dienst vormen? Kan je als student niet veel beter via andere studenten een kot zoeken, dan krijg je veel directere informatie dan die op de fiches.

Joske Vettenburg: «Natuurlijk kan je op deze wijze te werk gaan, maar ik heb daar toch ook mijn bedenkingen bij. Je gaat dus louter op het subjectief oordeel van een vriend af die beweert dat hij op een vreselijk tof kot zit en dat het kot naast hem ook vrijkomt. Voor zijn beste vriend kan dat kot echter niet meer zo goed meevallen, om het zacht uit te drukken.»

Jos De Winter: «Uit het onderzoek van de Denkgroep is gebleken dat meer dan de helft van de studenten hun kot heeft gevonden met behulp van vrienden. Wij vinden dat een goede zaak, omdat je inderdaad van mensen die er reeds een jaar of langer verbleven veel inside-informatie krijgt, inlichtingen die wij gewoon niet kunnen hebben. Wij zoeken de laatste tijd middelen om dat op een begeleidde wijze te laten gebeuren, want je mag toch niet vergeten dat het huren van een kamer meer inhoudt dan zomaar een tof kot vinden.»

«Er komen contractuele aspecten bij, er zijn zoveel bepalingen, vooral van financiële aard. Wij ondervinden bijvoorbeeld dat zo weinig studenten weten wat ze precies betalen voor hun kamer. En op welke wijze wil jij dat die vrienden alle juridische consequenties van kontrakten en huurreglementen gaan doorspelen? Die begeleiding stellen wij niet voor om ons op te dringen, wel om de stroom van desinformatie een beetje tegen te gaan. De meeste studenten weten nog niet hoeveel ze aan gemeentetaks betalen - betalen er ook dikwijls te veel voor - terwijl men dat bedrag zo eenvoudig te weten kan komen. Kijk, deze toestanden moeten eigenlijk vermeden worden.»

Veto: Zijn de studenten globaal genomen voldoende kritisch tegenover de kotbazen?

Joske Vettenburg: «Ik vind van niet. E:ht niet. Voor mij is het teleurstellend. Als je bedenkt dat men voor bedragen van veertig à vijftigduizend frank niet nadenkt en in goed twee uur beslist, geen straat verder wil gaan kijken, de fiche-mappen niet komt inzien... Wij krijgen hier kontrakten waar geen handtekening opstaat, waar de naam van de huurder niet is ingevuld, laat staan dat er mogelijke supplementen ingevuld zijn. Gewoon onverantwoord.»

«Studenten laten zich ook veel te rap inlepen wat kotbazen hen voorschieten. Dat leidt automatisch tot misbruiken. Enorm veel studenten betalen bijvoorbeeld voorschotten zonder dat ze een betalingsbewijs krijgen. Je houdt het bijna niet voor mogelijk dat hiertegen zo weinig geprotesteerd wordt. De meest slordige dingen maak je mee, bij zaken die zo belangrijk zijn.»

Geert Dhont
Walter Pauli

Julia: "Mijne Chips had dadelijk door dat Erik nen brave jongen was." (Foto Hendrik Delagrane)

Kotmadammen

't Is hier geen duivenkot

Universitaire huisvesting, goed en wel. Peda's met enkele honderden studenten zullen echter nooit een zekere vorm van koelheid en anonimiteit kunnen uitsluiten. Het etiket geborgenheid, de familiale sfeer, dat beetje betutteling: dat is het terrein van de 'kotmadammen'. Een ras op zich, een langzaam uitstervend soort wellicht. Daarom waarschijnlijk heeft de stad Leuven voor hen een standbeeld neergeplaatst op de Oude Markt. Om 'hun' studenten - postuum - in het oeg te kunnen houden. Zoals ze altijd al gedaan hebben. Vroeg slaagde er echter in twee levende eksemplaren te interviewen. Of beter: te laten vertellen.

Onze kotmadammen hebben, wat het uiterlijke betreft, weinig gemeen met hun wulpsen bronzen collega op de Oude Markt. Julia is al bijna zeventig. Twee studenten wonen bij haar in. "Goecie, goecie studenten", volgens Julia. Julia verhuurt twee kamers, al sinds '70. Als ze wilde, kon ze er meer verhuuren. Maar altijd minstens één. De dokter had haar dat aangeraden, toen haar man was gestorven. Kweszie van niet alleen te zijn.

Germaine is krek even oud. Haar drie gehuwde dochters zijn intussen het huis uit, en al vijftienving jaar lang houdt ze niet minder dan vijftien studenten in huis. Trouwens, Germaine loopt niet bijster hoog op met het kunstwerk op de Oude Markt. Schandelijk slecht uitgebeeld, vindt ze zelf. "Het was veel beter geweest als ze er een echte moeder hadden van gemaakt, met haar studenten eromheen..." Het bronzen afgietsel daarentegen kan op geen positief woord rekenen: "Die komt net uit een kafee, alsof ze de mensen alleen maar wil lokken. Nee, mij zal je er nooit naast zien zitten."

Leuvense kotmadammen schijnen vooreerst één zaak gemeen te hebben: ze nemen niet zomaar eender wie bij hen in huis. Selektieren, luidt blijkbaar het devies. En nog niet zo'n klein beetje ook. Resultaat van die doorgedreven toelatingsproef is dan ook steevast dat iedere kotmadam de *crème de la crème* van de studentpopulatie in haar huis herbergt, zowel bij Germaine als Julia. Hun studenten zijn in ieder geval beter dan het soort dat bij de bureu samenkomt.

"Ik heb altijd goecie studenten gehad", aldus Julia. "Als die jongens zich komen presenteren, zie ik aan hun gezicht of ik ze wil. Ik praat er wat mee en ik bekijk ze eens goed. En als iemand mij niet aanstaat, stuur ik hem weg. Het is spijtig, zeg ik dan, het is al verhuurd. Chips, mijn hondje, ziet ook direct wie braaf is en wie niet. Hij zal onmiddellijk blaffen als het een vieze man is die aan de deur staat. Dan zou hij zelfs bijten, ik moet Chips dan zelfs tegenhouden. Bij mij komen er geen slechte studenten binnen,

zoals bij de kelderkerken. Dat is een huis hier iets verder, daar hebben ze altijd 'ieze jongens."

Germaine gaat nog een tikkelijke strikter te werk: "Alleen familie of kennissen van de studenten die hier al zitten, of die ik ooit in huis heb gehad, komen erin. Vreemden wil ik niet!" En vooral "Al mijn studenten zitten hier even graag. Iedereen blijft zijn volledige studietijd, en ze komen zelfs nog eens terug als ze al uit Leuven weg zijn. Allemaal."

Merkwaardig is wel dat, hoewel het blijkbaar allemaal zo'n voortreffelijke studenten zijn, haast alle kotmadammen het noodzakelijk vinden een of andere vorm van huisreglement erop na te houden. En vanzelfsprekend te zorgen voor een stipte naleving ervan. Vooral bij Germaine dienen nogal wat regels gehoorzaamd te worden. Geen bezoek na elf uur, geen lawaai (zeker niet tijdens de eksamens), deuren niet sluiten - als je geen vertrouwen hebt in je kotmadam zoek je beter elders je optrekje -, een absoluut rookverbod... Beslist weet ze deze leefregels te verantwoorden: "Ouders die nog een beetje bezorgd zijn om hun zoon of dochter huren best een kamer bij een kotmadam. Hier in Leuven worden de studenten immers verleid tot... och, er zijn geen woorden voor. Bij mij slagen alle studenten direct. Ik denk dat er in Leuven zoveel bisnen, omdat ze slecht op kot zitten. We ergens tegen z'n zin woon, kan niet goed studeren."

Julia is wat dit betreft heel wat menselijker. Hoewel je dan natuurlijk ook wel om moeilijkheden vraagt als de student in kwestie het zelf niet zo nauw neemt. Een goede kotmadam weet zo'n belhamels wel aan te pakken. "Ik sluit niks af voor mijn studenten, geen deuren of geen ramen. Als je dat moet doen, ben je verdorie beter dat je geen studenten houdt. Eén keer heb ik daar last mee gehad. Dat was met Fons, uit Knokke. Ik was voor een veertiald dagen weg geweest. En ik kom terug thuis en ik zie dat Fons volk ontvangen heeft in mijn plaats. Ik ga bij hem reklameren. Hij

vraagt: hoe weet je dat, wie heeft je dat gezegd? Niemand, zeg ik, maar ik kan dat zien. En je hebt ook aan de piano gespeeld. Echt stout! Ik heb dan naar zijn ouders gebeld en gezegd dat ze dat moesten verbieden."

Meer nog, bij momenten durft de kotmadam het gerust opmerken voor haar student, tégen de ouders als het moet. Wie anders dan zij is beter geplaatst om het studentenleven door en door te kennen, en er ook met de nodige dosis levenswijsheid tegen aan te kijken? "Toen de ouders van Erik naar de kamer kwamen zien, zei zijn mama dat hij geen vrienden mocht ontvangen. Ik zeg: luister, is uw zoon een muurplant? Awel, dan mag hij wél vrienden ontvangen. Een student moet kameraden hebben. En zijn moeder zegt: maar geen meisjes. Meisjes zijn ook studenten, zeg ik, maar ik wil niet dat hij ze binnenhaalt met andere bedoelingen. Dat is toch waar. Je bent maar één keer student, zoals je ook maar één keer soldaat kunt zijn. Je komt toch niet naar Leuven om altijd maar in de boeken te zitten. Je komt toch ook om je te amuseren, nietwaar."

De sfeer op kot - bewust 'familiaal' gehouden - is een erezaak voor iedere kotmadam. Dit soort dames heeft gewoon een licht overontwikkeld moederinstinct. Germaine komt hier ook rond uit voor uit. "Ik ben geen kotmadam. Ik beschouw me veel meer als een echte kotmoeder." De studenten die bij haar zitten merken dat ook wel. Zij naait knopen aan hemden, verstell broeken, zorgt iedere dag vanaf zeven uur voor koffie, laat de studenten mee-eten aan tafel en doet achteraf op de koop toe de

afwas. Of ze de bedden ook opmaakt, is ons niet bekend.

Julia doet het een beetje kalmer aan. Zij staat er bijvoorbeeld op dat de student in het begin van het academiejaar bergen pannenkoeken komt verslinden (ze rekt op twaalf stuks per persoon), rijkelijk voorzien van zelfgemaakte konfituur. Bovendien is het een oude traditie dat studenten een weinig marsepein, spekulaas en mandarijntjes krijgen van Sinterklaas. Tijdens de eksamens tenslotte maakt ze er een erezaak van dat haar studenten niets tekort komen. Thee's morgens vroeg op de dag van de eksamen, een glaasje vers vruchtensap na de konfrontatie met de professor "om te bekomen van de alteratie", aardbeien tijdens de snikhete juni-namiddagen, en zonder uitzondering iedere dag de bezorgde vraag of er nog uitzicht is op een goede afloop, het hoort er allemaal bij.

Bij Germaine dient die familie-sfeer wegens het grotere aantal studenten 'georganiseerd' te worden. Aan het begin van het academiejaar wordt één van de kotenoten tot preses gebombardeerd. Zijn functie bestaat erin het kotleven in goede banen te leiden: een beurtrol opstellen voor het halen van een kraan, de organisatie van de *schachtendoop* annex opvang van de eerstejaars, de verjaardagsfeestjes, ... In oktober geeft ze zelf het goede voorbeeld door voor een koud buffet en een receptie te zorgen. Niet te verwonderen dat ze - naar eigen zeggen - door de studenten op handen gedragen wordt. Regelmatig ontvangt Germaine dan ook kado's, keekjes en dergelijke.

Zo mogelijk de grootste eensgezindheid tref je aan bij Julia en Germaine als wel het onderwerp 'meisjes' aansnijden. "Nee meneer, die krijgen bij mij geen kamer." Jongens genieten duidelijk de absolute voorkeur. Julia legt ons omstandig de reden voor die beslissing uit. "Meisjes wil ik niet. Meisjes zijn veel vuiler dan jongens, veel slordiger ook. Meisjes laten overal hun *maandstondenverband* rondslingeren. En hun vuile slippes. Ik hoor dat overal zeggen. En dat er overal bloed ligt in de zetels. Nee, ik heb liever jongens." Een uiterst persoonlijke interpretatie, als je het ons vraagt.

Wat wel getolereerd wordt, is bezoek van het andere geslacht op de kamer. Zolang die ontmoetingen maar binnen de perken blijven. Bij Germaine betekent dit - net als voor het mannelijk bezoek trouwens - dat ze of elf uur 's avonds onverbiddelijk eruit vliegen. Niet dat dit bij haar jongens veel frustraties zal teweeg brengen. "Bijna geen van mijn studenten heeft kennis met een meisje."

Julia hanteert een ander criterium: meisjes mogen hoegenaamd niet blijven slapen. Hoewel. "Die van Sint-Niklaas heeft ooit eens aan mij gevraagd of hij hier met z'n verloofde kon slapen. Ik zeg: nee, als je dat niet kunt laten, moet je in een ander huis gaan wonen. Er zijn van die duivenkotten, maar hier is het geen duivenkot. Je hebt het hier trouwens al gedaan, zeg ik. Hoe weet je dat? Ik hoor alles wat hier in mijn huis gebeurt, zeg ik. Maar ik heb het nooit aan zijn mama verteld."

Hendrik Delagrane
Walter Pauli
Jan Van der Linden

Privé-koten in Leuven

Van 6 tot 23 m²

Na een jaar of meer in Leuven denk je er misschien niet meer over na. Nee, niet dat barslechte eksamen in de Paasvakantie, maar gewoon je optrek, je stulpje, je 'kot'. Wonen is zo evident geworden dat je er niet meer bij stilstaat. Gelukkig zitten we hier aan een creatieve unie en wordt er bijgevoel wel nagedacht over dat hok van je, of het nu ligt op de Southfork Ranch of een tent van de RTT. Het rapport van de Denkgroep Studentenhuisvesting bevat een heel aantal gegevens die voornamelijk gebaseerd zijn op een mondelinge enquête van 648 kotstudenten. Veto pikt er voor u de meest opvallende cijfers uit wat de privé-kamermarkt betreft.

De kamer bij partikulieren blijft nog altijd het meest belangrijke woontype voor de kotstudent. 19% van de kotstudenten heeft een kamer waarvan de kotbaas ter plaatse woont en 39,5% een kamer zonder inwonende kotbaas. In het woontype met kotbaas ter plaatse komen opvallend meer mannelijke en vrouwelijke studenten voor. Inwonende kotbazen geven trouwens meer de voorkeur aan uitsluitend jongens boven uitsluitend meisjes. Wie op zoek is naar een woonomgeving op kleine, gezellige schaal zal het vooral bij de partikuliere kamer met inwonende kotbaas moeten zoeken: 40% heeft hier huizen met 5 of minder kamers te huur. Terwijl een privékot zonder kotbaas ter plaatse gemiddeld 13 kamers telt. Geef je echter de voorkeur aan gemengd wonen, zal je eerder een kamer zonder inwonende kotbaas moeten zoeken. Voor 51% hiervan maakt het niets uit of je nu een jongen of een meisje bent.

De wijze waarop de huurprijs voor een 'kot' wordt aangerekend is in de praktijk nogal uiteenlopend. Grosso modo komt het hierop neer dat men of een huurprijs betaalt 'alles inbegrepen' of

een aparte huurprijs en bijkomende kosten. Vaak wordt dan nog in beide gevallen voor de aanvang of bij de ondertekening van het contract een voorafbetaling gevraagd die dient als waarborg, voorschot of gemeentetaks. 64% van de kamers wordt verhuurd met een huurprijs 'alles inbegrepen'. De gemiddelde woonkost van zulke kamers blijkt een 500 fr lager te liggen dan een kamer met huurprijs 'niet alles inbegrepen'. Inzake de voorafbetalingen blijkt uit het onderzoek dat een bedrag tot 6.000 fr nog als normaal mag beschouwd worden. 85% van de kotstudenten betaalde minder dan 6.000 fr of helemaal niets, maar bedragen van meer dan 20.000 fr kwamen ook voor. Deze voorafbetalingen bestaan in de eerste plaats uit een waarborg. Een kleine 10% van de kotstudenten betaalt geen waar-

borg. Voor de anderen geldt een gemiddelde waarborg van 4.300 fr (bijna 1 maand huur). Een gemeentetaks wordt slechts in een beperkt aantal gevallen vooraf betaald. Wel valt het op dat alhoewel de gemeentetaks éénduidig bepaald is (1.500 fr voor niet-beursstudent en 1.300 fr voor beursstudent) de opgegeven voorafbetalingen variëren van 200 fr tot 3.000 fr. Het vragen van een voorschot op de huur is ook een, gelukkig weinig voorkomende, praktijk om wat sneller geld in het laaije te krijgen. De bedragen variëren hier van 2.250 fr tot 16.600 fr.

Flug tevreden

Het overgrote deel van de kamers wordt gemiddeld verhuurd. De studenten blijken tevreden te zijn over de staat van dit meubilair. De gemiddelde oppervlakte van een partikuliere kamer is 15 m², de kleinste oppervlakte 6 en de grootste 63 m². Stromend water op de kamer en in mindere mate een douche in het huis zijn gemeengoed op de Leuvense kamermarkt.

Om voor elke kamer afzonderlijk een globale beoordeling van de kwaliteit te kunnen geven hebben de onderzoekers aan de belangrijkste variabelen inzake kwaliteit een waarde toegekend. Hieruit blijkt dat de partikuliere kamers gemiddeld een slechtere score krijgen dan de peda's. Uit een vergelijking van de peda's met een kamer met de kwaliteitsbeoordeling blijkt er niet zo'n rechtlijnig verband te bestaan tussen kwaliteit en prijs. Kamers met een laag kwaliteitsniveau hebben gemiddeld dezelfde prijs als kamers met een normaal kwaliteitsniveau. Alleen de kamers met een duidelijk hoger kwaliteitsniveau hebben een hogere gemiddelde prijs.

Bij het kiezen van hun kamer letten de studenten vooral op vier zaken. Allereerst is er de ligging van de kamer. Voorkeur genieten kamers dichtbij de leslokalen en centraal in de stad. Ten tweede is er de 'vrijheid': het ongelimiteerd kunnen binnen- en buiten komen, bezoek ontvangen, ... Ten derde is er de aanwezigheid van vrienden of jaargenoten in hetzelfde huis. En ten vierde is de rust van de kamer belangrijk. Bij een vraag naar de nadelen van de bewoonde kamer kwamen slechte geluidsisolatie en straatlawaai trouwens sterk naar voren. Studenten besteden echter weinig tijd aan het zoeken naar een nieuwe kamer. 60% van de studenten zochten minder dan 2,5 uur. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de afwezigheid van een noemenswaardig overaand op de Leuvense kamermarkt. Je bent waarschijnlijk al blij dat je iets gevonden hebt...

Peter Bruegelmans

Vrouwenzomerweek aan de KU Leuven

“Diskriminatie ervaar je pas in het arbeidsmilieu”

Van 27 juni tot 2 juli zal 'de vrouw' in het middelpunt van de belangstelling staan aan deze universiteit. Tijdens deze zomerweek organiseren diverse universitaire instanties, het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) en de Katholieke Arbeidersvrouwen (KAV) tal van lezingen, debatten, voordrachten en werksessies in het kader van de vrouwenproblematiek. De grote thema's die aan de orde komen zijn arbeid, onderwijs en geloof. We gingen op zoek naar enige specys van vrouwelijke aanwezigheid aan deze universiteit en vroegen hen naar de eksistentialiteit van het 'vrouw zijn' binnen dit mannenbastion. An Hermans, deeltijds hoogleraar aan de fakulteit Pedagogie en algemeen sekretaris van het KAV en Ria Christens, licentiate geschiedenis en wetenschappelijk medewerkster in een tijdelijk onderzoekproject over vrouwen in het onderwijs, stonden ons te woord. We vroegen hen welke rol een universiteit tegenover de vrouwenproblematiek moet vervullen.

Hermans: «De universiteit heeft in eerste instantie een onderzoeksopdracht. Binnen het kader van die opdracht moet het hele maatschappelijke gebeuren aan de orde komen, ook de vrouwen. Die opdracht wordt door verschillende onderzoekers anders geïnterpreteerd. Sommigen zeggen: "Wij doen onderzoek dat kadert binnen het maatschappelijk geheel. Punt uit." Toch vind ik dat de vrouwengroep op dit moment een typische groep is, die net zoals migranten of andere minderheidsgroepen, een aantal typische kenmerken vertoont. Als je de vrouwenproblematiek niet afzonderlijk behandelt, dan wordt ze meestal gewoon niet behandeld. Zo'n afzonderlijke, uitdrukkelijke behandeling van facetten van de vrouwenproblematiek heeft als voordeel dat er tenminste onderzoek gebeurt. Je kan dat onderzoek volgens mij het best organiseren binnen de specifieke disciplines van een universiteit: het onderzoek naar de vrouw in de literatuur binnen Letteren en Wijsbegeerte, het onderzoek naar de arbeidssituatie van de vrouw in Sociale Wetenschappen, enzovoort.»

«In tweede instantie heeft de universiteit een onderwijsopdracht. Ook binnen die opdracht moet de vrouwenproblematiek aanwezig zijn. Dat lijkt evident, maar het is niet het. Als er bijvoorbeeld les gegeven wordt over de geschiedenis van het onderwijs, dan komt de zeer laattijdige intrede van vrouwen in het onderwijs vaak niet eens aan bod. Recent las ik een artikel over de studentpopulaties aan de universiteit doorheen de geschiedenis. Daarin werd niet eens vermeld dat de vrouwen pas toegelaten zijn aan de universiteit sinds 1880 en in Leuven zelfs pas sinds 1921. De auteur repliceerde dat 'je in één artikel toch niet alles kunt behandelen.' Zo'n maatschappelijk relevant gegeven niet behandelen, dat kan volgens mij niet. Op dit moment moeten we dus binnen het onderzoek en binnen het onderwijs nog altijd zorgen voor dat 'ekstra aandachtspuntje'. Het gevaar is natuurlijk dat je het fenomeen gaat isoleren of overbeklemt. Deze fase van ekstra aandacht en bijzondere lessen of cursussen moet daarom een overgangsfase zijn. Het ideaal is vanzelfsprekende aanwezigheid.»

Veto: *U bent dus helemaal niet te vinden voor een afzonderlijk departement vrou-*

wenstudies, zoals dat aan vele buitenlandse universiteiten bestaat?

Hermans: «Een departement *Vrouwenstudies* hebben we aan deze universiteit nooit echt beleefd. Enerzijds omwille van het isolatiegevaar, anderzijds omdat het moeilijk is om met beperkte mankracht het hele probleem te willen behandelen. Toch is het nodig om een globale coördinatie uit te werken, die het onderzoek aan de verschillende departementen stimuleert en ruimer bekend maakt. Ik pleit dus voor een institutionalisering, zonder daarom een afzonderlijk departement te willen oprichten waarin het onderzoek en het onderwijs eksklusief gebeurt.»

«Waar we in de eerste plaats nood aan hebben, zijn vrouwen die als linguïst, als pedagogoog, enzovoort op internationale konferenties hun onderzoek bekend maken aan de eigen vakspecialisten. Op een kongres over *Vrouwenstudies* kom je alleen in contact met vrouwen die zich voor de vrouwenproblematiek interesseren. Maar tegelijkertijd zijn de toonaangevende wetenschappelijke onderzoekers en onderzoekers aanwezig op een kongres over hun vakgebied. De voordrachten op een kongres *Vrouwenstudies* zijn vaak ook van een heel ander niveau dan de voordrachten op een kongres over de eigen discipline. Het klimaat is niet het wetenschappelijke klimaat dat je elders aantreft.»

Warm

«Ik wil niet beweren dat zo'n bijeenkomsten niet goed zijn, maar ze hebben een andere functie. Je moet ze eerder beschouwen als vormingswerk, als een ontmoetingsplaats waar vrouwen elkaar vinden en elkaar mobiliseren. Er heerst daar een heel aparte sfeer. Sommige vrouwen zitten te brieven wanneer een voordracht wordt gehouden. Wanneer je zo'n kongres het etiket 'wetenschappelijk' wil opkleven, dat doet dat de vrouwenzaak geen goed.»

Veto: *Vormt het katholiek karakter van deze universiteit geen belemmering voor de onderzoeker die binnen het kader van de vrouwenproblematiek ook onderwerpen als abortus, antikonceptie, ... wil aanpakken?*

Christens: «Rond voorbehoedsmiddelen gebeurt er al heel wat onderzoek. Men pakt daar misschien wat minder

heftig mee uit, maar het gebeurt wel.»

An Hermans: «Onze universiteit remt de onderzoekers niet, integendeel. Je moet er wel voor zorgen dat je onderzoek fair, wetenschappelijk en intellectueel eerlijk gebeurt. Ook wat betreft de positie van de leer of de positie van de vrouw in de kerk, is het precies vanuit de fakulteit Theologie dat er gereageerd wordt tegen de recente conservatieve stellingnamen van de paus. Ook met het onderzoek rond kunstmatige bevruchting gaat men door. Men laat het wetenschappelijk onderzoek niet bepalen door een kerkelijk standpunt, maar beschouwt het als een eigen discipline

Hermans: «De belemmeringen die je overal elders aantreft. De vrouwelijke aanwezigheid aan onze universiteit vertoont een piramidevorm. Onder de studenten zijn de meisjes en de jongens ongeveer gelijk vertegenwoordigd. Bij het niet vast-benoemd wetenschappelijk personeel is de verhouding ook nog vrij goed. Daarna begint echter de afvalslingsreeks. De oorzaak is niet zozeer dat men niet wil openstaan voor vrouwen. De hinderpalen zijn de wijze waarop het onderzoek en het beleid functioneren. Heel wat mannen hebben hun carrière te danken aan een vrouw die thuisbleef om het huishouden en de kinderen te verzorgen. Aan de universiteit is dat nog steeds het patroon. Doktoren en publiceren doe je niet in zesendertig uur per week. Ook aan een universiteit worden je uren niet geteld. Vrouwen die ook hun verantwoordelijkheid opnemen binnen hun gezin en tegenover hun kinderen, krijgen het daardoor ekstra moeilijk.»

Christens: «De huidige arbeidsmarkt werkt nog altijd met een zwart-wit

daan. Ze groeien op in een andere kontekst en zullen dat later evident vinden.»

Hermans: «Jongeren die op dit moment studeren, vinden het normaal dat zij later beiden zullen werken. Tijdens hun studies ervaren zij nog geen enkele vorm van diskriminatie. Wanneer ik in mijn lessen de vrouwenproblematiek aan de orde breng, dan snappen ze soms niet waarover ik het heb. Ze zitten met evenveel jongens als meisjes op de banken, de meisjes hebben hun eigen studiekeuze mogen bepalen, enzovoort. Maar na enkele jaren in het arbeidsmilieu, ziet de situatie er al heel wat minder rooskleurig uit. Het solliciteren valt niet altijd mee, soms moeten ze mannen laten voorgaan, de combinatie buitenshuis werken en gezin is moeilijk, ... Het is eigenlijk pas in de beroepsituatie dat jonge vrouwen diskriminatie ervaren.»

Veto: *Een recent initiatief om de situatie van de vrouw op de arbeidsmarkt te verbeteren, is de zogenaamde positieve*

Hermans heeft duidelijk een verkiezingslachje, Christens ziet het iets realistischer.

(Foto Hendrik en Roel)

met een eigen deontologie.»

Veto: *Toch mochten de resultaten van een onderzoek over het antikonceptiegedrag van eerstejaarsstudenten, opgezet vanuit het Medisch Centrum, aanvankelijk niet bekend gemaakt worden. Men vreesde het 'maagdelijke imago' van de katholieke universiteit tegenover de ouders te besmeuren?*

Hermans: «Dat ligt ook aan de ouders zelf. Sommige ouders zijn verontwaardigd dat de eerste brochure die hun zoon of dochter aan deze katholieke universiteit in handen krijgt, er een is over voorbehoedsmiddelen. Op dat moment speelt voor de universiteit de wet van vraag en aanbod. Ligen wij met dat imago nog goed bij de bevolking of niet? Wanneer men eerder vindt van niet, dan neemt men sommige dingen wel eens terug.»

Veto: *Vrouwen zijn als docenten en als beleidsfiguren nog altijd in grote mate ondervertegenwoordigd aan deze universiteit. Professor Emma Vorlat is bijvoorbeeld de enige vrouw binnen het hoogste beleidsorgaan van deze universiteit. Wat zijn de belemmeringen om door te stoten naar de top?*

tegenstelling. Ofwel werk je full-time en zet je je voor tweehonderd procent in, ofwel werk je half-time en beschouw je je werk als een toemaatje. Grijs is niet mogelijk en wordt tot nog toe altijd afgereemd.»

Hermans: «Sommigen vragen zich dan af of er voorpleit dat we allemaal maar zesendertig uur per week meer zouden werken, wat dan misschien een achteruitgang van het wetenschappelijk onderzoek zou betekenen. Misschien zou dat het geval zijn, maar als we willen dat mannen en vrouwen én wetenschappelijk én in gezinssituaties actief zijn, dan zullen we andere prioriteiten moeten leggen.»

Voorsprong

Veto: *Zo'n andere maatschappijstructuur is slechts realiseerbaar op zeer lange termijn. Blijven vrouwen dan nog ettelijke decennia van hogere functies uitgesloten?*

Hermans: «Ik denk dat er geen andere weg is dan die structuur nu al te bepleiten. Ik kan het dan ook niet laten om die specifieke 'vrouwenproblemen' telkens weer aan de orde te stellen. Ik nam ooit deel aan een vergadering die uitspraak moest doen over een benoeming. De beste kandidaat was een vrouw. Toch vreesden sommige mannen dat zij niet zo geschikt was omdat er wat avondwerk bij kwam kijken en zij drie kinderen had. Ik heb hen dan gevraagd of ze zich dezelfde vraag zouden stellen als deze kandidaat een man was en vader van drie kinderen. "Je hebt eigenlijk gelijk", zeiden ze toen en de vrouw werd prompt aangenomen. Er leven nog heel veel vooroordelen. De enige weg is dat vrouwen die toch in een beleidsfunctie terechtkomen, voortdurend op deze kleine dingen wijzen.»

Christens: «Dat proces groeit bovendien ook al aan de basis. De jongeren van vandaag worden meer en meer opgevoed binnen een gezin, waar hoedanook aan taakverdeling wordt ge-

diskriminatie. Zijn de nadelen van dit systeem echter niet groter dan de voordelen? Een vrouw die in het kader van de akties wordt aangenomen, krijgt nogal gauw het etiket 'onbekwaam' opgeplakt.»

Christens: «Met positieve akties wordt veel meer bedoeld dan enkel het systematische benoemen van vrouwen omdat ze vrouw zijn. Men stelt dat systeem vaak karikaturaal voor.»

Hermans: «Iedere vrouw is wel van mening dat ze niet graag benoemd zou worden, enkel omdat ze vrouw is. Maar voor vele vrouwen kan het een hefboom zijn. Positieve akties brengen een heel proces op gang dat de aandacht op vrouwen richt. Het gaat eerder om het bevorderen van de bereidwilligheid van bedrijven om ook vrouwen aan te nemen, in posities die ze waard zijn.»

Veto: *Zijn positieve akties ook aan onze universiteit dringend gewenst?*

Hermans: «Ik denk niet dat positieve akties hier doorgevoerd zullen worden. We hebben wel dringend nood aan een mentaliteitsverandering bij de mannen, vooral dan de toonaangevende mannen uit het beleid. Het vooroordeel 'Ach, waarover hebben ze het toch?' zou dringend weggenomen moeten worden. In zakeelijke en bescheiden gesprekken zullen we hen proberen duidelijk te maken dat onze opmerkingen toch zo gek niet zijn.»

«Een ander belangrijk punt is het voorleggen van onderzoek dat ons gelijk beweist. Wetenschappers geloven enkel gegevens die uit een onderzoek blijken en ze houden het daarbij zolang het tegendeel niet bewezen is. We moeten hen dus gegevens voorleggen, waar ze niet omheen kunnen. Op dat moment zullen we bij de mannelijke wetenschappers ook meer bondgenoten vinden.»

Carla Rosseels

Voor een meer gedetailleerd programma van deze zomerweek kan je terecht op de Dienst Informatie en Onthaal, Universiteitshal, Oude Markt 13.

VERZEIKINGEN BIJ VOLMACHT

Ze lachen je weer toe, vanop hun blauwe, groene of oranje achttien vierkante meter-borden. Met hun poeliesfist-smoel, hun brillemonturen zonder bijhorende konfiturepotglazen en hun goedkope slogans. Als je voor het ogenblik echt niets anders om het hoofd hebt.

Maar ze hebben aan alles gedacht. Ook al aan het harde zwoegen van natbewezete studentenlijven boven hun bureautje, aan de bruinegebrande benen van eerste kannertjes onder hun plechtige communicatieleedje, aan de veelbelovende confrontaties met nooit eerder geziene eksaminatoren.

Je kan van jezelf namelijk vinden dat je om studieredenen in de onmogelijkheid verkeert om je op 18 juni naar het stemburo te begeven, en bij volmacht stemmen. Je geeft je pa of ma de opdracht naar je gemeentebestuur te sjouwen om een volmachtformulier af te halen en zelf haal je bij de administratief sekretaris van je fakulteit of op het

studentenssekretariaat in de Universiteitshallen een attest. Met beide papertjes kan een bloed- of aanverwant tot de derde graad in je plaats een bolletje rood maken, tenminste als die zelf stemgerechtigd is.

Je vermijdt evenwel best die kleine dienst te vragen aan een bloed- of aanverwant die niet in je gemeente woont. Want dan moet de verwantschap nog bewezen worden door de burgemeester van de gemeente waar de volmachtdrager woont, en moet je daartoe een akte van bekendheid voorleggen, die je dan weer van een notaris of een vrederechter moet weten te ontfutselen.

Vermijd al dat heen en weer geloop, en vraag aan diezelfde lieve mama of papa om het bolletje te kleuren. Tenzij je haar politieke opvattingen niet vertrouwt. Want bij verkiezingen kan het ook wel eens van pas komen te weten welk bolletje precies rood gekleurd wordt. Vraag dat maar eens aan die zeepsmoelen op de muren. □

Vierde Vlaamse Wiskunde Olympiade

Wiskundewedstrijden: pedagogische truuk of selectie?

Deze week woensdag (24 mei) vindt de proclamatie en prijsuitreiking plaats van de vierde Vlaamse Wiskunde Olympiade (VVO). Deze wedstrijd wordt jaarlijks georganiseerd voor leerlingen van het hoger secundair onderwijs. Met deze competitie wil men de enerzijds de wiskunde populariseren. Anderzijds poogt men op die manier zo snel mogelijk *geboren* wiskundeknobbels op te sporen. Tenslotte maakt men via het toernooi ook een selectie voor de Belgische afvaardiging op de International Mathematical Olympiad (IMO), een internationale wiskundewedstrijd waaraan jaarlijks duizenden leerlingen deelnemen.

Wiskundewedstrijden hebben een lange traditie. In Hongarije bestaan ze al sinds 1894, in Roemenië sinds 1902. Ze ontstonden vaak vanuit de noodzaak om een bredere wiskundige basis te geven aan jongeren. Aangezien het wiskunde-onderwijs nogal saai was en niet steeds toeliet om de praktische relevantie van de wiskunde in concrete problemen aan te pakken, was daartoe een circuit buiten het onderwijs nodig. Zo kampte Roemenië bij zijn onafhankelijkheid in 1877 met een groot tekort aan kaders. Vanaf 1895 werd begonnen met de uitbouw van zo een parallel circuit dat onder andere een wiskundig maandblad voor jongeren, jaarlijkse wedstrijden en wiskundeboeken voor zelfstudie omvatte.

Kommunisten

Het was ook Roemenië dat op de proppen kwam met het idee om internationale toernooien te organiseren. In 1959

DE VLAAMSE WISKUNDE OLYMPIADE

De geschiedenis van de Vlaamse Wiskunde Olympiade (VVO) is zeer jong. Ze werd voor het eerst georganiseerd in '86. De Waalse tegenhanger, de 'Olympiade Mathématique Belge', is iets ouder (van '76). Dit vertaalt zich in de systematisch betere prestatie van onze Waalse landgenoten op de internationale olympiades. In '86 namen 2991 leerlingen deel aan de VVO. Ondertussen is dit aantal gestegen tot 6827. Deze ondergaan een eerste proef met 30 meerkeuzevragen in januari. Dit jaar kwamen er 945 leerlingen door deze eerste proef.

De tweede ronde omvat opnieuw dertig meerkeuzevragen. Voor deze vragen kunnen de organisatoren putten uit de vragenlijst van de gerepu-

teerde American High School Mathematics Examination (de Amerikaanse olympiade). In tegenstelling tot de eerste ronde wordt de tweede niet in de verschillende scholen georganiseerd, maar in de verschillende Vlaamse universiteiten. Deze ronde ging dit jaar door op 1 maart. De finalisten kwamen dan op 19 april bij elkaar te Leuven. Op 24 mei worden de beste wiskundeleerlingen van Vlaanderen bekendgemaakt. Sommigen onder hen zullen in juli komen deelnemen aan de internationale olympiade in West-Duitsland. Daar toe moesten ze ook vorig jaar reeds heel goed presteren en krijgen ze nog een paar weekendjes ekstra voorbereiding. (BC)

vond de eerste internationale wiskundewedstrijd, de IMO, plaats in Roemenië. Sindsdien was er elk jaar een IMO, met uitzondering van 1980. In het begin was het een exclusief Oost-Europese aangelegenheid. Het zou tot 1967 duren eer er ook West-Europese landen deelnamen (Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en Zweden). Dit kan niet enkel het gevolg zijn van het feit dat de Oostbloklanden reeds vroeg eigen nationale wedstrijden organiseerden. Ook in Nederland werden reeds prijsvragen uitgeschreven sedert 1905. Feit is dat verschillende Oostbloklanden sterk zijn in wiskunde. Wie een beetje vertrouwd is met de wiskundige theorie van dynamische systemen kent zeker de namen Kolmogorov, Lyupanov en Pontryagin.

Veel van die wiskundegenieën werden overigens ooit gelauwd in belangrijke wiskundetoernooien. En dat is een

merkwaardige zaak. Deze wedstrijden zijn blijkaar beter in staat om wiskundetalenten op te sporen dan het gewone onderwijs. Er ontwikkelde zich daarover een belangrijke discussie in de wiskundededidaktiek. Tegenover de nobele doelstelling om de wiskunde te populariseren door het organiseren van dergelijke wiskundewedstrijden, bleken zij eerder een vroege selectie tot stand te brengen. Dergelijke selectie in het secundair onderwijs houdt geen rekening met het verschil in kwaliteit tussen de middelbare scholen. Bovendien heerst in verschillende landen de praktijk om de uitblinkers van de nationale wedstrijden ekstra te begeleiden, niet alleen als voorbereiding op de IMO, maar ook en vooral in hun aanloop naar hun latere carrière in het wiskundeonderzoek. In sommige landen krijgen winnaars van nationale wiskundeolympiades vrijstel-

ling voor toelatingsexamens in de wetenschappelijke universitaire richtingen. Ook in Vlaanderen wordt meermaals geopperd dat de besten van de VVO geen toelatingsexamens meer zouden moeten doen voor de fakulteit toegepaste wetenschappen.

Tegen deze selectietendens ontstond een andere richting in de wiskundededidaktiek die niet tegen het organiseren van wiskundewedstrijden op zich is, maar een aantal voorwaarden naar voor schuift, noodzakelijk om de popularisering van de wiskunde te bewerkstelligen. In deze richting werd vooreerst gewezen op het karakter van de vragen. Naast moeilijke vragen moeten er ook vragen zijn die de modale leerling kan oplossen mits enige inspanning. Bij de verbetering van de vragen dient niet zozeer de beste opgespoord te worden. Vanuit didactisch oogpunt is het interessanter om te weten te komen welke elementen uit de wiskundige theorie niet of op een verkeerde manier worden overgebracht in het onderwijs. Dit kan onder meer gebeuren door het opspreken van typefouten. Zo kwam men in Mozambique te weten dat er grote problemen waren met het gebruik van haakjes en algebraïsche symbolen. Op die manier helpt men niet alleen het wiskundeonderwijs in zijn geheel vooruit. Mits een intense begeleiding van de minder goed presterende kan men ook hun achterstand wegwerken.

In die optiek valt het ook te betreuren dat men in veel landen, waaronder de VS en België, gebruik maakt van multiple choice vragen om een eerste selectie door te voeren. Voorstanders voeren wel aan dat er eigenlijk geen verschil is tussen het open vraagstelsel en meerkeuzevragen, vooral niet wanneer één van de alternatieven 'geen van bovenstaande' is. Maar met meerkeuzevragen kan men veel moeilijker achterhalen wat de frekwent gemaakte denkfouten zijn. Van didactische lessen komt dan ook niet veel in huis.

Sociaal

Sommigen gaan nog veel verder en beweren dat wiskundewedstrijden eigenlijk niet alleen op oneerlijke wijze de slimsten selecteren maar ook impliciet een sociale selectie doorvoeren. Ook hier hangt alles af van de manier waarop men de wedstrijd organiseert. In Mo-

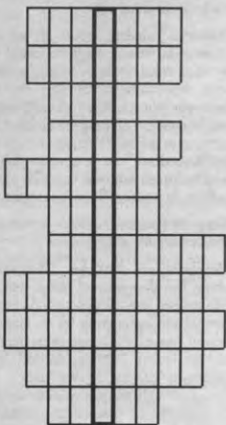
zambique, waar de wiskundetoernooien een element waren van de alfabetisatie-, industrialisatie- en socialisatiecampagne, slaagde men erin om de deelname van arbeiders- en landbouwerszonen op te trekken van 29% tot 80% op twee jaar tijd. Het valt op dat de wiskundewedstrijden hun doelstelling van popularisering het best realiseren, wanneer ze gekaderd worden in een breder geheel, zoals de industrialisatiecampagne in Mozambique. Meestal worden ze in dat geval gesubsidieerd door de overheid. Men laat de organisatie dan overigens niet alleen binnen de sekundaire scholen gebeuren maar schakelt ook de media en kulturele organisatie in.

Naast de hele discussie over het didactisch en sociaal nut van deze wedstrijden speelt ook nog een intern wetenschappelijk argument mee om ze te behouden en indien mogelijk verder uit te breiden. Een van de zaken die men op dit moment in het onderwijs mist, is het creatief gebruik van de wiskunde. Men leert wel stellingen bewijzen en stereotiepe oefeningen oplossen, maar concrete problemen waarvoor er niet direct een pasklaar antwoord is kan men niet aan. De wedstrijden laten toe om in te zien dat wiskunde ook nuttig is om dergelijke concrete problemen aan te pakken. In het vakjargon noemt men dit 'problem solving'.

Typerend voor het vinden van oplossingen van concrete problemen is het gebruik van verschillende elementen uit de theorie die men in lessen niet samen ziet. Over de manier waarop men die verschillende elementen naast elkaar moet zetten tast men nog in het duister. Dit is niet meer dan normaal. Als men het vinden van oplossingen voor nieuwe problemen (ook wel heuristisch genoemd) zou kunnen formaliseren, dan is het maar een koud kunstje om een digitale machine te programmeren om oplossingen voor al onze problemen te zoeken. Meer en meer geraakt men ervan overtuigd dat de manier waarop men nieuwe uitvindingen doet niet formaliseerbaar is. Men kan het enkel door praktijk leren. En dan hebben wiskundewedstrijden een veel breder nut dan verdiepen of populariseren van de wiskunde alleen. Men leert er op een wetenschappelijke manier problemen door oplossen.

Bart Capéau

VETO'S GROTE...

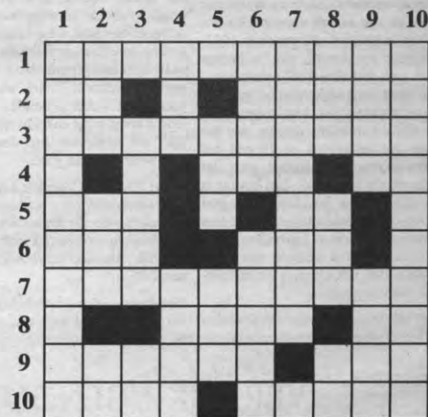
- < briesje
- < vastere
- < rots
- < alsnog
- < prikjes
- < groei
- < kakstoel
- < versmaadt
- < bieftukje
- < relevant
- < aflos
- Δ verslagboek

OPLOSSINGEN VAN DE VORIGE WEEK

Je mag bij het oplossen van de anagrammen zowel de voorkeurs- als de toegelaten spelling gebruiken, zowel enkelvoud als meervoud, verborgen woorden en vervogde werkwoorden. Als voorbeeld geven we je hieronder de oplossingen van de vorige week:

standbeelden - **bestanddelen**; vloeit - **violet**; rustende - **studeren**; luik - **kuil**; water - **tarwe**; natuurisme - **antiserum**; opstarten - **protestant**; uitpakten - **aktiepunt**; afkerig - **grafiek**; uitgestoomd - **stoutmoedig**; uitwasemen - **nieuwsteam**.

...VAKANTIEPUZZEL

Horizontaal:

1. Deel van een huis 2. Bijwoord - spleet 3. Kwetsuur 4. Rap - familiedid 5. Een zekere - soort koekjes 6. Bak - bloeiwijze 7. Politiewapen 8. Dronkenmanslaap - deel van een brief 9. Eten - deel van haven 10. Kunststroming - Amerikaanse steeg.

Vertikaal:

1. Bries 2. Kunstenaar - bijbelse figuur - onder andere 3. Open - editie 4. Bij - meisje zonder hoofd 5. Twee - lengtemaat 6. Getij - welpenleidster 7. Lichaamsdeel 8. Eeuw - lijkvaas - deel 9. Anagram voor zacht - familiedid 10. Componist.

KUL en militair onderzoek

Vervolg van p. 1

Prof Coussement verblijft momenteel opnieuw in de VS. Dat de protestbrief van dertig assistenten en leden van het vast personeel geen gevolg heeft gekregen, wijst er op "dat de academische overheid het standpunt van Coussement deelt". "Zoveel is duidelijk", aldus een van de medewerkers van het IKS. Voor de volledigheid wijzen we er nog op dat de drie meest nabij medewerkers van professor Coussement de brief *niet* mee ondertekend hebben, en dat in de loop van het intern debat over de affaire (binnen het instituut!) één persoon tot het besluit is gekomen dat het project van Coussement *toch moet kunnen*.

Aan het LUC viel rond december '87 het doek over een ander onderzoeksproject dat met defensie te maken had, zijn het op een manier die minder rechtstreeks was. Tussen het labo van professor Stals en de firma OIP werden vanaf februari 1987 verschillende contracten afgesloten voor een onderzoek over het aanbrengen van *harde lagen op germaniumvensters*. Dit met het oog op de aanmaak van warmtebeeldapparatuur (infraroodkijkers). Germanium is een brosse, zilvergrijze stof die beschadigd wordt door het contact met licht. Het labo van professor Stals moest de mogelijkheid onderzoeken om op lenzen van germanium een bescherminglaag aan te brengen. Die laag moest het germanium, indien mogelijk, ook krasvrij maken.

Naar alle waarschijnlijkheid kadert dit onderzoek in een verbeteringsprogramma voor de Belgische Leopard I-tanks, die uitgerust moeten worden met nachtkijkers. OIP had daarvoor een samenwerkingsakkoord met de vliegtuigfabrikant Sabca. Interessant om weten is dat OIP ook nog andere projecten met Stals en het LUC lopen heeft gehad. Bij één van die projecten was ook het labo van professor Hugo Berghmans van de KU Leuven betrokken.

Hoewel OIP ook in andere domeinen werkzaam was, lag het zwaartepunt van de activiteiten van het (failliete) bedrijf op het vlak van defensie en medische apparatuur. Deze twee afdelingen van het vroegere OIP zijn in februari in de

handen van de Nederlandse groep Oidelft overgegaan. Die wilde met de overname "een sterkere positie afdwingen op de Westeuropese defensiemarkt".

Het kontract tussen OIP en het labo van professor Stals in Diepenbeek werd afgesloten met de steun van de Dienst voor Programmatie van het Wetenschapsbeleid (DPWB), een dienst van het kabinet van de Eerste Minister. Het DPWB beheert voornamelijk onderzoekscontracten die met geld van het Ministerie voor Landsverdediging worden gerealiseerd.

Door ons ondervraagd, benadrukte professor Stals echter dat de resultaten van het onderzoek - dat wegens het failliet van OIP voortijdig werd afgebroken - ook voor burgerlijke toepassingen kunnen gebruikt worden. Hij zou "niet een project aanvandaan dat rechtstreeks van de militairen komt". Stals stuit zichzelf met de gedachte dat het kontract er kwam met de steun van de overheid, en dus wel "koosier" zal zijn.

Professor Stals: "Ik heb nog maar één keer echte wetensproblemen gehad over dit soort projecten. FN Luik heeft mij ooit benaderd om iets te doen aan de lage explosiedrempel van een soort kruut waar geregeld ongelukken mee gebeurden. Het kruut ontlofte te vlug en werknemers raakten soms zwaar gewond. Ik heb daar uiteindelijk mijn medewerking aan verleend, maar niet van harte."

Stals lijkt de ware aard van zijn project in ieder geval niet kenbaar te hebben gemaakt aan de Raad van Bestuur van het LUC. Rektor Verhaegen: "De band met het leger was zeker niet duidelijk uit het kontract. De naam OIP stond er wel in. Maar toen ik in de krant las over de faillietverklaring van het OIP en over die nachtkijkers waar toen zoveel om te doen was, heb ik de link met het LUC niet geleegd."

"Trouwens, als men mij een project zou aanbieden vanuit de militairen, of vanuit een bedrijf dat kennelijk militaire doeleinden nastreeft, dan zou ik dat

Het IKS in Heverlee. Zoek de band met het verre Limburg en niet zo verre Amerika.

zeker weigeren. Ik ben een pacifistisch man."

Eén en ander wordt bevestigd door andere reakties van professor Stals. Zo vroeg hij ons met nadruk zijn naam niet te vermelden. "Ik kan klappen krijgen, en niet weinig. U kent de omvang van het probleem niet."

Daar kunnen we uiteraard niet op ingaan. Maar het zou niet eerlijk zijn om Stals hier en nu aan het kruis te nagelen, en de zaak verder op zijn beloop te laten. Zijn geval is slechts een oppervlakteverschijnsel. Het echte probleem ligt dieper. Dat geldt ook voor de zaak Coussement.

De vraag luidt: in hoeverre moet de beslissing tot deelname aan militaire of bijna-militaire projecten overgelaten worden aan de eigen verantwoordelijkheid van de betrokken professoren?

Tot op heden bestaat er geen gedragscode die zegt in welke omstandigheden *jan da nee* gebruik gemaakt mag worden van militaire gelden voor wetenschappelijk onderzoek aan een universiteit. Officieel wordt daar zelfs niet over gepraat. Er bestaat enkel een taboe, met allerlei wantoestanden als gevolg. Professor Stals houdt het militaire karakter van zijn project verborgen om ghehannes te vermijden, en omdat hij de kaas niet

van zijn brood wil laten pikken. Professor Coussement speelt wel open kaart, maar slecht door zijn eigengereidheid 30 assistenten mee in een project waar ze liever niet aan mee zouden werken. Overigens vindt Coussement dat "een hoogleraar zelf zijn verantwoordelijkheid moet kunnen nemen".

Het wordt hoog tijd dat de Vlaamse universiteiten werk maken van een standpunt terzake. Verder het stilzwijgen bewaren zou immers een schande zijn. We willen niet persoonlijk worden, maar het vermoeden wordt met de dag sterker dat de KU Leuven haar verantwoordelijkheid niet *wens*t op te nemen.

Rektor Dillemans zou moeten beseffen dat wanneer hij Coussement zijn gang laat gaan, hij evengoed kiest voor het geld, en eventuele morele of maatschappelijke bezwaren terzijde schuift.

De academische overheden dienen er ook rekening mee te houden dat ze door hun afzijdige houding een last op de schouders van individuen leggen, die eigenlijk te zwaar weegt. Om niet te spreken van de gevaren die aan dergelijke manier van handelen verbonden zijn. Ook professor Stals deelt dat standpunt: "Ik zou niets liever hebben dan dat de Vflr een standpunt inneemt in

(Foto Ludwig Poppe)

verband met militaire research. Dat zou alles veel eenvoudiger maken. Voor mijzelf alleen zou ik desnoods nog een beslissing willen nemen, maar als hoofd van een departement moet ik ook beslissen voor andere mensen; voor assistenten die wel het recht hebben om te weigeren maar van dat recht geen gebruik durven maken. Daarom zal ik een jonge medewerker nooit dwingen."

Meer eerlijkheid en openheid helpen ook belachelijke toestanden vermijden. Vorige week schreven we in Veto over de bouw van een nieuw zwembad op het Sportkot. "De kosten worden volledig door de KUL gedragen" wist prof Van Gerven, voorzitter van het Sportcomité van de KUL, ons toen te vertellen. Achteraf vernamen we dat er vergevorderde plannen bestaan om een deel van de onderhoudskosten door het *leger* te laten betalen. In ruil zouden de soldaten van de kazernes van Heverlee mogen komen zwemmen. (Eerst dachten we dat ze er misschien de eerste Belgische duikboot zouden komen testen.) De KUL is, naar eigen zeggen van de commandant van de kazernes, zelf gaan vragen of de militairen geïnteresseerd waren.

Geert Coene
Lode Desmet

CIVIEL KARAKTER

Door de Nato worden tal van congressen georganiseerd, die vaak heel interessant zijn en waarmee de Nato zichzelf onder andere een civiel karakter poogt aan te meten. Op een seminarie dat in juli 1986 in Vancouver werd gehouden, werden twee petitie rondgedeelde en ondertekend door de deelnemers. De tekst van één van de petitie zegt: *We wish to thank Nato for supporting this workshop on Super Field Theories. However we wish to make it clear that our participation here does not in any way indicate any support for, or agreement with, the politics and activities of Nato.* De man die de petitie had opgesteld, kreeg enkele dagen later een brief van de Secrétaire Général Adjoint pour les affaires scientifiques et l'Environnement, meneer Henry Durand:

Division des Affaires Scientifiques de l'OTAN
NATO Scientific Affairs Division

Organisation de l'Armée Nord Atlantique (NATO) - 1190 Bruxelles - 38400400, 384000, 384000

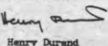
Le Secrétaire Général Adjoint
pour les affaires scientifiques
et l'Environnement

ASG./SEA(86)414
20 août, 1986.

Monsieur le Professeur,

J'accuse réception de votre courrier du 4 août 1986 contenant deux pétitions recueillies lors du séminaire de Physique Théorique qui s'est tenu à Vancouver en fin juillet. Quelques respectables que puissent être les opinions personnelles des participants, il est tout à fait contraire à l'éthique du programme de l'OTAN de voir les réunions scientifiques qu'elle finance se transformer en forum politique. Je ne puis donc que regretter l'initiative qui a été prise et ne saurais pas d'en tenir compte à l'avenir.

Je vous prie de croire, Monsieur le Professeur, à l'assurance de ma considération distinguée.

Henry Durand

I acknowledge receipt of your letter of August, 4, 1986, containing 2 petitions gathered during the workshop of Theoretical Physics which was held in Vancouver at the end of July. Although the personal opinions of the participants might be respectable, it is completely in contradiction with the ethic of the program of NATO to view the scientific meetings which they finance transforming in a political forum. I can thus only regret the initiative which has been taken and will not ass to take this into consideration in the future.

ZOEKERTJES

- Te huur: ruime zolderkamer in gemeenschapshuis, Onm. vrij, 2800 fr/maand. Inl: Ridderstr. 192, tel. 20.58.02.
- Liefhebberij van poëzie, ik hou ook wel van De Coninck. Laat me weten waar je bent en zeg me dan ook wie.
- Te koop: stereo cassette deck Yamaha K320, 8.500 fr. Zeer goede staat, zw Tom Brits, Geldenaakse Vest 130.
- Verloren: beige imitatielederen sleutelhanger met 4 of 5 sleutels, terug te bezorgen aan M. Schuermans, Groot Begijnhof 23 A (Spaans kwartier).
- Gevonden: fakbar die nog open is t/m 30 juni (ma-di-wo-do van 22.00 tot 02.00 u). Zich wenden tot: de Shrink, Tiensestraat 115 A (binnen zonder kloppen).
- Winnie geeft slot kado, maar wil haar fiets terug. Gelieve hem terug te zetten aan dezelfde paal: kruispunt Vesalius-Parkstraat.
- Gevonden: Nieuwe Stijl.

- De Janet nr 17 (het tijdschrift van het Roze Aktiefont) is te koop bij Boekhandel Plato, Vesaliusstraat 1.
- Gevonden: verkiezingskampanjeleider. Nu tijdelijk werkloos maar met een budget van 3.000 fr zorgt hij voor een agressieve, harde campagne! vzw rdz/psc (Yves), Dekenstraat 28.
- Prijskamp! 23 gesigneerde Veto's te winnen!!! Prijsvraag: raad mijn telefoonnummer. Bel als u meedoet het juiste antwoord op. Toet.
- Te koop: gloednieuwe dubbele LP van Sting. Ongespeeld, zw Wim L., Blijde Inkomststraat 116.
- Ik zoek te huren: een huis niet te ver van het station/centrum. Ben evt. bereid kachels en/of sanitair over te nemen. M. Heirman, Ravenstraat 105.
- Voor al uw typwerk, elektronische schrijfmachine, Griekse en wiskundige karakters. Jaren ervaring, Mevr Sanders, 011/43.20.82.
- Mijn vriendinneke en ik, wij zouden u zo graag eens een ballonvaart willen maken! Met welke vaarder kunnen we mee? Jo Martens, P. Albertlaan 59, 2680 Bornem, 03/889.41.57.

Psychologische Kring

- Do 26/5 om 22.00 u Top Honderd Party in de Shrink, ink. grats.

- Een buitenkans: al je typwerk verzorgd, snel en voordelig. Holleberg, Schapenstraat 37, k070, of tel 03/771.05.67 na 17 u.
- Te koop: superrekenmachine HP 28C, wegens aankoop PC, nog 5 maanden garantie, 6.000 fr, Groenveldlaan 1, blok 11, 2de verdieping, kamer 6, 3030 Heverlee.
- Dit is het zoekertje waar Tom Siks al een heel jaar op zit te wachten. PS. Nu mag hij zijn hele jaar naar de dader zoeken.

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder commercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren e. d. zijn gratis; andere *semi-kommerciële* zoekertjes (te koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster).
De redactie behoudt zich het recht voor een zoekertje niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster, 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meierstraat 5.

10 BF
20 BF
30 BF
40 BF
50 BF
60 BF

LEUSTER VAN LUIVEN - Stoeten lokken prominenten, vooral als ook de BRT komt kijken. Zoek uw nonkel senator, ook hij was zeker aanwezig op het vijfjaarlijkse Leuvense festijn. Verder werd er gewoon gezopen en geveeten, en kon jij niet studeren van het kabaal.

(Foto Hendrik Delagrang)

Leuven's zoveelste controversieel monument

Ballon van de Vriendschap lekt

Hij was ons nochtans beloofd voor zaterdag: de Ballon van de Vriendschap (zie ook Veto 27), maar intussen is zijn sokkel op het Herbert Hooverplein nog steeds leeg en staat er alleen een mand wat eenzaam te wezen. De reden is betrekkelijk eenvoudig, tenminste volgens de medewerkers van de maker Danny Tulkens die vorige zaterdag in het atelier te vinden waren. De firma die het beton heeft gegoten, heeft zich vergist in de verhouding water/cement, waardoor het beton te zwak is om de constructie van maar liefst 11 meter hoog te ondersteunen. Men wilde daarom het risico niet nemen het monument op de geplande dag op te richten. Tussen vorige vrijdagavond en zaterdagochtend waren er al drie verschillende "instanties" langs gekomen om de ballon op te halen. Geen van de drie heeft hem mee mogen nemen, "en nu blijft hij ook hier", aldus diezelfde medewerkers.

Echt "koortsachtig" - zoals Het Nieuwsblad onlangs meldde - was Danny Tulkens vorige week niet meer aan het werk. De ballon zelf leek al min of meer af, en links en rechts lagen "de mannen" in het atelier, de ene al iets meer afgewerkt dan de andere. "Deze hier", terwijl hij nonchalant leunt op een bijna afgewerkte bovenhelft van een man, "moet nog wat haar op zijn kop krijgen, om die plekken hier te verbergen."

De idee om precies een ballon te gaan maken, komt niet van Tulkens zelf: "Ha, neen, dat is iets uit een boekje over de geschiedenis van de mannen van de jaren. *Nen ballon, allee, hoe komt ge erbij?*" Hoe hij zelf het tema van vriendschap in beelden zou omzetten, wist Tulkens niet onmiddellijk te vertellen. Alleen zou het veel meer onaf en

ruwer zijn, want zo ziet hij zijn werk. Het lijkt moeilijk voor Tulkens nog wat fris enthousiasme op te brengen voor zijn werk. Het is voor hem een opdrachtwerk, routine lijkt het - de stad heeft hem gevraagd het beeld te leveren "omdat ze alle andere beeldhouwers al gehad had". Leuven is trouwens bezaaid met standbeelden. Geen ervan vindt genade in zijn ogen. Wat is dan werkelijk het leukste? "Ik ken de beeldhouwer ervan veel te goed, jullie mogen niet schrijven dat het de Kotmadam is." Ook leuk zijn de Bakker, Vader Abraham (in het Stadspark), Erasmus, Dirk Bouts, Fonske ("Dat is gewoon walgelijk. Echt walgelijk."). Het enige standbeeld dat nog genade vindt in zijn ogen is Fiere Margriet. De hele controversie die ontstond vóór dat beeld er kwam, vindt

Tulkens maar al te typisch voor het "groot boerendorp" dat Leuven is.

Met de Ballon heeft Leuven de zoveelste standbeelden-controverse. Zoals bekend is er onder andere binnen de gemeenteraad verzet gerezen tegen de oprichting van wéér een standbeeld in Leuven, vooral vanuit de Agalev-fractie. Zo bleek er ondermeer geen bouwvergunning aangevraagd te zijn, "wat niet eens nodig was voor zo'n beeld", aldus Tulkens. "Maar het is goed dat de mensen op tijd eens van hun oren kunnen maken, zo weten ze tenminste dat ze leven. Met zo'n opdrachtwerk kan je nooit iedereen tevreden stellen, hoogstens de helft, en dan nog... Als je kunst wil leveren aan een stad, belandt je werk in Middelheim, zoals de Jan de Lichte van Roel d'Haese in Aalst."

Zaterdag zou de ballon dan zonder vergunning naar zijn sokkel op het Herbert Hooverplein gezokt worden: een paar dagen vóór de grote dag bleek namelijk dat er een speciale vergunning nodig was voor het transport, en die moest veertien dagen op voorhand in Brussel aangevraagd worden. De plaatsing op precies dat Hooverplein heeft nog voor de grootste heibel gezorgd. Er werd geopperd dat het gevaarte het zicht op de Universiteitsbibliotheek zou belemmeren. Tulkens' lakonieke commentaar: "OK, als ze de bibliotheek willen afbreken om mijn ballon beter te kunnen zien, is dat goed. Als ik van hier (de Vismarkt, nvd) om mijn ballon beter te zien Sint Maartensdal wil slopen, of als ze mijn kot willen afbreken om vanuit Sint Maartensdal de Vaart beter te zien, is dat ook goed..."

Hoeveel de ballon precies gekost heeft, wist Tulkens niet. Wel was het uiteindelijk veel meer geworden dan de 500.000 fr die hij zelf naar voren had geschoven als materiaalkosten. Gelukkig bleef de Leuvense VVV (Vereniging voor Vreemdelingenverkeer, de dienst voor toerisme dus) het project steunen en is *Leuven Research and Development* (onze eigen universiteit dus) bijgesprongen, met advies over hoe sterk de constructie moest zijn, span- en draagkracht, welke materialen nodig waren en veel meer van die dingen die een gewoon sterveling toch niet begrijpt. En die, zo bleek zaterdag, ook bepaalde firma's niet schijnen te kunnen of willen uitvoeren.

Voor de kenners nog dit: om toch nog wat lol aan zijn kunstwerk te beleven gaat Tulkens - zo beweert hij tenminste - zijn ballon aan de binnenkant "tapisseren met een paar blote wijven". Die zullen dus voorlopig alleen in het atelier te zien zijn, want de ballon is nog lang niet ter bestemming. Tulkens, zo wisten zijn medewerkers ons nog te melden, "is er het hart van in, die jongen heeft dat teveel zien groeien en weer neergehaald worden. Je zou voor minder de moed laten zakken."

Hendrik Delagrang
Koen Van Muylen

30 AGENDA

Samenstelling: Jean Van der Linden

Woensdag 25 mei

18.00 u **LEZING** Urgentiegeneeskunde en kritische zorgen: Het slechte-nieuws-gesprek, UZ Gasthuisberg, niveau -1.

Donderdag 26 mei

09.30 u **COLLOQUIUM** Basisedukatie in Leuven, resultaten van drie jaar experimenteren. Met R. Van Hove, L. Luts, W. Leirman en E. Frans. Tot 12.00 u, in Gotische Zaal Stadhuis Leuven, org. Project Basiseducatie Leuven, inf. 22.10.68.

Vrijdag 27 mei

20.00 u **DANS** Ballet Monika Pauwels met Windows, in de Stadsschouwburg, org. Balletakademie van Brabant.

Zaterdag 28 mei

00.00 u **FEEST** Derde Alumnidag: lezingen, rondleidingen, tentoonstellingen.
10.00 u **DEBAT** Waarheen met ons sekundair onderwijs, met Prof. De Vroede en Dr. Van Damme, in Pedagogisch Instituut, Vesaliusstr. 2.
20.00 u **DANS** Ballet Monika Pauwels met Windows, in de Stadsschouwburg, org. Balletakademie van Brabant.

Donderdag 2 juni

20.00 u **TEATER** Première: Trilogie van het Weerzien door Studenten Theaterwetenschappen, in de Oedipoesaal van het Arenberginstituut, Naamsestr. 96.

Vrijdag 3 juni

20.00 u **TEATER** Trilogie van het Weerzien door Studenten Theaterwetenschappen, in de Oedipoesaal van het Arenberginstituut, Naamsestr. 96.

TENTONSTELLINGEN

Egypte hertekend: Egypte in strips, tot 28 mei, van 10.00 tot 18.00, in Expozaal L & W
Jong in de kunst: op 28-29 mei, 4-5 en 11-12 juni van 15.00 tot 18.00 u, in het Groot Begijnhof.

TERRASFILMS

Dinsdag 24 MEI	THE PINK PANTHER	(Blake Edwards)
Donderdag 26 MEI	ELECTRA GLIDE IN BLUJE	(J. Guercio)
Zaterdag 28 MEI	RED SHOES	(Powell/Pressburger)
Dinsdag 31 MEI	PURPLE RAIN	(Magnoli)
Donderdag 2 JUNI	ONE FROM THE HEART	(Francis F. Coppola)
Zaterdag 4 JUNI	BLEU VELVET	(David Lynch)
Dinsdag 7 JUNI	SOLDIER BLUE	(Ralph Nelson)
Donderdag 9 JUNI	GOLDFINGER	(G. Hamilton)
Zaterdag 11 JUNI	MOULIN ROUGE	(John Huston)
Dinsdag 14 JUNI	SOYLENT GREEN	(R. Fleischer)
Donderdag 16 JUNI	THE BLUES BROTHERS	(John Landis)
Zaterdag 18 JUNI	BLACK SUNDAY	(J. Frankenheimer)
Dinsdag 21 JUNI	GRAND BLOND AVEC CHAUSSURE NOIRE	(Robert)
Donderdag 23 JUNI	KID BLUE	(J. Franley)
Zaterdag 25 JUNI	IL DESERTO ROSSO	(M. Antonioni)
Dinsdag 28 JUNI	THE MAN IN THE WHITE SUIT	(A. Mackendrich)
Donderdag 30 JUNI	YELLOW SUBMARINE	(G. Dunning)

Dit alles gratis op het terras van het Stuc natuurlijk, Van Evestraat 2.

STUC-EINDDAG

Ondanks heel wat volk was de Stuc-einddag van 19 mei niet bepaald uitbundig te noemen. Het Stuc heeft ook al betere tijden gekend: er werd wel geopend met een succesvol Klapstuk-dansfestival, maar maar het seizoen eindigde in mineur met een personeelsconflict dat de werking wellicht voor een hele tijd hypotekeert (zie Veto 25). Op de Einddag deden er geruchten de ronde over een mogelijke protestactie van enkele misnoegde Stuc-bezoekers die wilden reageren tegen de voortschrijdende vervlaking van het Stuc (met als illustratie het tema van de Einddag: *Kuifje*) en tegen de verstikkende situatie waarin de programmatoren moeten werken (zij worden voortdurend door oud-gedienden op de vingers gekeken). Van de actie kwam echter niets in huis. Intussen heeft het Stuc echter nog steeds geen nieuwe beleidsverantwoordelijken gevonden. De tijd begint nochtans te dringen wil men het komende seizoen nog op een treffelijke manier starten.

